

II. évfolyam – 2008/38. – havonta megjelenő elektronikus kiadvány

T I T O K

Fotó: Sántha Krisztina

az állampolgár lapja

M
E
C
S
E
I
P
H
A

digitális nyomtatás

www.apress.hu 30/92-44-286 info@jstudio.hu
203, Érd, Riminyáki út. 61.

Akciós ajánlatunk

Digitális nyomtatás 110 cm szélességben,
176 g-os matt fotópapírra

nettó 3.990.- HUF/m²

Fólia vágás plotterrel

Reklámtáblák tervezése és gyártása

Autódekorációk készítése

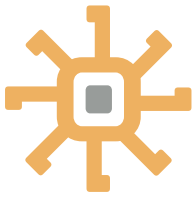
Világítós reklámtáblák

nettó 2.990.- HUF/m²

Roll-up display

Egyedi dekorációval

nettó 29.990.- HUF

Kedves Olvasó!

CONFIDENTIAL

TOP SECRET

FOR YOUR EYES ONLY

Gondolkodtató kikapcsolódást!

Sablík Henrik
főszerkesztő

TARTALOM

HELYZET

Titok 4-5

FITT KULTÚRA

Lázárok régen és ma 8

ARTUS Kortárs Művészeti Laboratórium

..... 9-10

Környezetünk titkai 11-12

Titkos receptek a világhálón 13

Az utolsó szivar 13

TŰKÖRHĒP

Memoranduma 1. - „Olyan titkos a cím, hogy még én sem tudom, mi az” 14-15

Made in L.A. 16-18

VÉLEMÉNY

Félúton, hazafelé 19

Gondolatok, este 20-21

Benned a létra 21

ÖNMŰKÖDŐ IRODALOM

Tulajdon 22

Kisördög vs. kisangyal 23

KIKAPCS

Reggeli a szerelemről 24

A hó 25

KIÁLLÍTÁS 26-27

IMPRESSZUM 28

Rhonda Byrne nemes egyszerűséggel A Titok címet adta neki, de a marketingesei tudtak valamit, amit Michael Berg reklámszakemberei valószínűleg nem. Az azonos címen, nagyjából ugyanebben az időben megjelent Berg-féle dolgozat Byrne-éhez képest vállrándításnyi reakciót sem váltott ki a mélyen tisztelt publikumból.

A titok pedig egyszerű: gondolj arra, amit szeretnél, sokszor, minden elképzelhető formában, mantrázd és megkapod. Akard. Nagyon akard. Valami efféle gondolat a Kulcs az Élet és az Univerzum Nagy Zárához, ami egyébként nem olyan kis dolog, mint amilyennek első olvasatra tűnik.

Csak éppen nem Rhonda Byrne találta ki.

olyan igazi titkot oszt meg velünk, amire óriási szükségünk van, és tulajdonképpen csoda, hogy eddig élni tudtunk nélküle. A bulvár pletykákat szór, de ő valódi értékről lebbenti fel a fátylat.

Phines Quimby (vagy például Norman Vincent Peale-t) nem feltétlenül ismeri az a néhány millió ember, aki rögtön kapva kap az alkalmon, hogy megtudja, mitől lesz az élete tökéletes. Ami baj.

Ha már évszázadok óta vannak ennek a gondolkodásmód-titoknak hirdetői és tanítói, vajon miért nem tud róluk a nagyközönség? Lehetséges, hogy nem történtek meg mind-

T!TOK

Fotó: Szabó Borka

Micsoda éhség! A titokéhség megdöbbentő méreteire gondolok, hiszen elegendő ezen a címen kiadni egy könyvet (persze megfelelő marketingháttérrel) ahhoz, hogy egy ausztrál asszony egy csapásra, szinte a szó szoros értelmében egyik pillanatról a másikra milliommossá váljon belőle. A könyv fél év alatt hatmillió példányban kelt el.

Hanem valamikor a 19. században Phineas Quimby, a pozitív gondolkodás megteremtője. Azóta nyaklók nélkül jelennek meg a hasonló gondolatokat tartalmazó könyvek: kezdve a pszichológiai alapú, önszuggeszcióval foglalkozó művektől, egészen az ezoterikus vagy sejtelmes, pozitív gondolkodásra sarkalló, főként a gondolataink és a Világegyetem rezgészámaival operáló írásokig. Hogy egyikből se lett senki milliomos, viszont Ausztrália „nagy gondolkodója” igen, az több mint rejtélyes. A jó cím csak a kezdet.

Amikor egy író (akár újságíró) azt mondja nekünk, lehetőleg minél közvetlenebb módon, hogy: Gyere, hajolj csak közelebb, most megsúgok neked valamit! – akkor mi, titokéhségtől szenvedő olvasók, azonnal oda is hajolunk, és rögtön elhiszük, hogy valami fontosat tudunk meg. Kiválasztottak leszünk. Minden érdekel minket, amit titoknak lehet nevezni. A bulvársajtó tulajdonképpen ebből él. Olyan információkat oszt meg velünk, amikről nélküle fogalmunk sem lenne. Nem törődve például a személyiségi jogokkal, általa betekinthetünk szinte bárki magánéletébe. Persze főleg a sztárokéba, mert a szomszédé kevésbé érdekes. (Hogy miért, az szintén megérne egy külön tanulmányt.)

Amíg a bulvár olyan „titkos” információkkal halmoz el minket, amelyekre az égvilágon semmi szükségünk, tehát pletykál, addig az okos könyvkiadó azt mondja, hogy ő most

azok a dolgok velük, amikről tanításukban állítják, hogy működnek? Vagy lehet, hogy egyszerűen nem volt reklámszakemberük? Kell egy titkos tudást reklámozni? Ha mindenki megtudja, akkor valóban az lesz-e, hogy a Világ, mint egy Ikea-katalógus, megnyílik előttünk, és rendelésre leszállítják a vágyainkat? Ha mindenkiét leszállítják, vajon elegendő lesz-e számunkra ez a bolygó?

A Titok című (Byrne-féle) könyv leglenyűgözőbb fegyvere, hogy nincs benne semmi titok. Semmi, amit az efféle dolgok iránt érdeklődő ember ne tudhatna már régesrég valahonnan. Mégis milyen remekül működik a cím. Szerzőjének pedig nyilván meg is hozta, amire vágyott, a kisiklőfélben lévő életét egyszerűen rendbehozta: milliomos lett.

A könyveladás rejtélye sokkal nagyobb titok, mint amiről az azonos című könyvek szólnak. Tudunk persze néhány megfejtést, ismerjük a hangzatos, csábító cím fontosságát, a fülszövegét, az újságkritikáét, mégsem tudjuk, mitől lesz az egyik siker, a másik bukás.

Titok például a Loch Ness-i szörny (habár nemlétére mostanra meggyőző bizonyítékok kerültek elő), a sikere hosszú idő óta rejtélyességével biztosított. De titok Mona Lisa mosolya is, a sikere az ő megfeythetlenségében van. Nem fog

kiderülni, min mosolyog (ha mosolyog egyáltalán), ezért örök időig biztos helye lesz a Titkok Top100-as listájában. Hírnevét pedig ő is a jó marketingnek köszönheti, az ellopásnak és megkerülésnek, újságcikkek garmadájának, amivel csak a keletkezése után többszáz évvel(!) kezdődött meg világsztárrá válása.

A személyes titkok sokkal séreülékenyebb dolgok, rejtegetni valók. A személyes titkaink azért léteznek, mert van ki elől titkolnunk őket.

Némely titkok időlegesek. Egy titkos viszony például csak addig titkos, amíg a maga közegében van. Ha a szeretők elutaznak egy idegen városba, ahol senki sem ismeri őket, nyílt viszonyra válik a kapcsolatuk. Megszűnik a közeg, amelyben érvényes volt a titkolózás.

Más titkok feloldódnak egy halálesettel, mint Neil Armstrong híres mondata a Holdraszállásnál:

„Sok szerencsét, Mr. Gorsky!”

Ezen a mondaton az Amerikai Egyesült Államok komplett titkosszolgálatára évekig törte a fejét, mert az asztronauta nem volt hajlandó elárulni, miért mondta, amit mondott. Kódolt üzenetre gondoltak. Mr. Gorsky halálával derült fény a mondat értelmére:

Amikor a kis Neil még a kertben játszadozott, állítólag véletlenül kihallgatta a szomszéd Gorsky-házaspár veszekedését, amelyben Mrs. Gorsky kijelentette, hogy orális szexet majd akkor folytat Mr. Gorskyval, ha a szomszéd gyerek a Holdon sétál. Állítólag személyiségi jogi okokból az űrhajós nem tartotta volna etikusnak megosztani a mondat jelentését a titokéhes világgal, amíg Mr. Gorsky életben volt.

Halotról jót, hacsak nem igaz – tartja a mondás, amit elferdítve szoktak úgy emlegetni, hogy „halotról jót, vagy semmit”.

Az eredeti latin szöveg pedig nem kér tőlünk, élőkől többet, mint azt, hogy halott emberről csak biztos forrásból nyilatkozzunk, ha éppen nem jót készülünk róla mondani. Hiszen nincs jelen, hogy megvédje magát. A drasztikusságra és teatralitásra való hajlamunk szintén egy nagy titok, ahogy maga a halál is, s úgy tűnik, vele kapcsolatban minden fokozottabban érvényes.

Miért? Ha hiszünk a túlvilági életben, akkor azért, ha nem hiszünk, akkor azért. A vallás az emberiség legnagyobb misztériumai közt szerepel, amelyről nem csak nem illik, de tulajdonképpen nem is szabad tárgyilagosan beszélni. Minden idők könyv-sikerlistáját kétségkívül a vallási könyvek (Biblia, Korán stb.) vezetik elsöprő fölényel. A vallás moz-

gatja a legnagyobb tömegeket a világon (egyszersmind ők a legnagyobb piac), aminek nevében szinte bármit lehet, amit például tudományos alapon nem.

Éppen ezért bátor ember Richard Dawkins, aki górcső alá meri venni a vallást (Isteni téveszme című könyvében), mint olyat, különös tekintettel az ábrahámi istenekre, és a mai, erősen teokrata állami berendezkedésre. Ez különösen jellemző az Egyesült Államokra, ahol egy magát ateistának valló ember például ma semmiféle politikai pozícióra nem esélyes.

Mi a vallás titka? A nyájszellem? A családpótlás? Az élet titkainak megfejtése? A tudomány kizárása? A megfoghatatlanság?

Mi az ateizmus titka? A kételkedés? Annak elfogadása, hogy nem

tudunk mindent megfejtetni, megmagyarázni, tehát a titok elfogadása?

Mi az ateistákkal szemben érzett ellenszenv mozgató rugója?

Most a Kedves Olvasó jól teszi, ha közelebb hajol, mert ideidézek egy pár sort a Dawkins által is idézett, 1796-ban George Washington alatt megszerkesztett, és 1797-ben John Adams által aláírt, Tripolival kötött szerződésből:

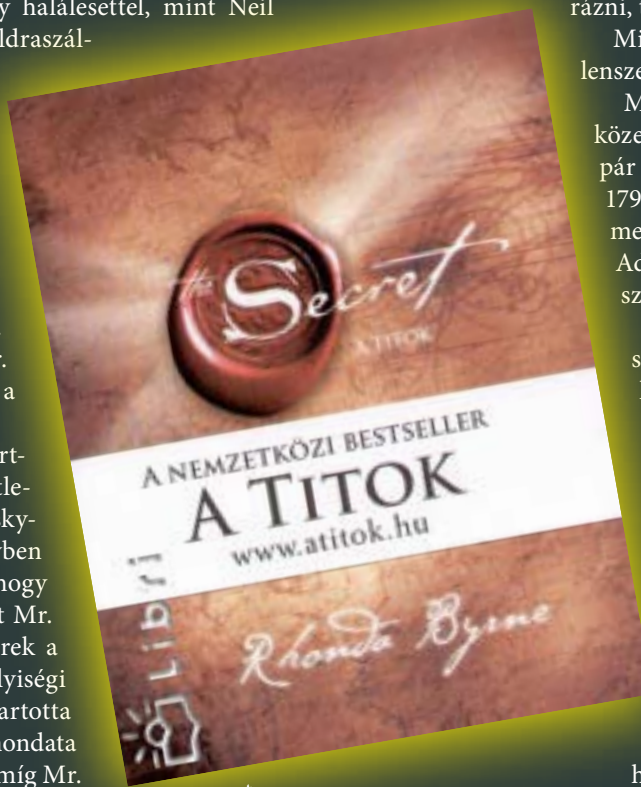
„Minthogy az Amerikai Egyesült Államok kormányát semmilyen tekintetben nem a keresztény vallásra alapították; és minthogy önmagában a muzulmán törvényekkel, vallással vagy nyugalommal szemben semmiféle ellenséges érzület nem vezérli; és minthogy a nevezett Állam soha semmiféle háborúba vagy ellenséges cselekménybe nem bocsátkozott egyetlen mohamedán nemzettel sem, a pártok ezennel kijelentik, hogy semmilyen vallási vélekedés-

ből eredő ürügy soha nem eredményezheti a két ország közti harmónia megbomlását.”

Ez például nem is titok, csak a múlt homályába vesző szöveg, amelyről az ottani vezetés igyekszik minél tartósabban megfeledkezni.

Titoknak nevezünk sok egyszerű dolgot, ami valójában semmiféle rejtélyt nem tartogat számunkra. Ha titokról van szó, kaphatóak vagyunk rá. Kaphatóak a vásárlásra, a megoldásért képesek vagyunk olvasni, pénzt adni, zarándokolni, fotózni, próbatételeken keresztül menni stb. A titokéhségünk kielégíthetetlen, újra és újra találunk magunknak valamiféle megfejtendő, illetve, ha nem vigyázunk, találnak nekünk a vezetőink és a reklámszakemberek, akik időről időre felfedik előttünk a Titkok Nyitját. Minden napra új titok. Pedig állítólag, amit már ketten tudnak, az nem is az.

Szeifert Natália

Fotó: internet

AD LIBRUM KIADÓ KÖNYVEK KÍVÁNSÁGRA

Kreativitás és közösség

Eljött az alkotó emberek, a civil társadalom és a szakmai csoportok ideje. A megfizethető árú saját kiadás minden bizonnyal felkelti a kreatív emberek, életmódközösségek, és a szakmai csoportok érdeklődését. Az alkotó emberek nem kell, hogy az íróasztalfióknak írjanak vagy csak fontolgassák ötleteiket. Megvalósíthatják és kiadhatják, amit alkotnak, legyen az útikönyv, szakácskönyv, szakdolgozat, regény, verseskötet, életvezetési tanácsok, emlékirat vagy családtörténet.

A tudományos életben dolgozó szakemberek és intézetek rengeteg kutatási jelentést készítenek, amelyek gyakran nem jutnak túl a közvetlen kollégák szűk körén. Számukra is nyitva állnak az új lehetőségek: intézeti könyvek, szakfolyóiratok, kutatási összefoglalók, módszertanok, disszertációk vagy konferenciák anyagai.

A cégek számára is új lehetőségeket kínálunk: termékleírások, tevékenységi beszámolók, oktatási vagy tréning segédeszközök és cégtörténetek.

Szeretnénk hozzájárulni a kisközösségek formálódásához, a közművelődés demokratizálásához, a környezetvédelemhez és a szabad szoftverek fejlődéséhez. Az Ad Librum mint vállalkozás több alapelvre támaszkodik. Üzleti modellje a long tail (hosszú fark) népszerű közgazdasági elmélet alapján a könyvkiadás eddig kellően ki nem szolgált szegmensére irányul: azokra a kiadványokra, amelyek kisebb szakmai vagy életmódbeli közösségek számára fontosak.

Elérhetőségeink

AD LIBRUM KFT.

1107 Budapest, Mázsa tér 2-6.
Porta Irodaház, 517-518-as szoba

Ügyfélfogadás:
hétfő-péntek 9 és 13 óra között
(előzetes egyeztetés alapján)

Tel.: (06-1) 814-2590 vagy
(06-20) 253-1723
E-mail: gaspar.ildiko@adlibrum.hu
Web: <http://adlibrum.hu>

ÍZELÍTŐ LEGÚJABB KÖNYVEINKBŐL

TÖRTÉNELMI REGÉNY

3.990,-

Bagi Mariann: Írországi álmok

Az ír ébredés története egy harcossá váló ember életén keresztül.

Egy mesevilág: zöldellő rétek, lágy dombok és szabados, vidám emberek földje – kit ne varázsolt volna még el Írország koboldjainak és tündéreiének története? Írország valódi történelme azonban kevésbé idilli – mélyről feltörő ellentétek és harcok hazájává vált a múlt század elején. A regény ezt az átmenetet, „felébredést” ragadja meg több hazafias ír fiatal – köztük Ian Dalton – rövid életén keresztül, akiknek dublini és belfasti harcokon át vezet rögös útja a felismeréshez, melyik is a legértékesebb az álmaik közül.

INFORMATIKA

Torma László: Az Ubuntu világa
A legnépszerűbb Linux disztribúció története és filozófiája

Ez a könyv azokhoz szól, akiket érdekel a szabad szoftverek világa. Fontos tudni, hogy ez nem egy felhasználói ismereteket tanító könyv – nem az a célja, hogy az Ubuntu kezelését segítsen elsajátítani. Ilyen témában már rengeteg más mű van a könyvesboltok polcain, és az Ubuntu.hu dokumentációs oldalain is sok hasznos útmutató található. Az Ubuntu világa azt tűzte ki célul, hogy a felhasználók jobban megismerjék az Ubuntu és a szabad szoftverek hátterét, történetét, és segítsen megérteni azokat a folyamatokat, amelyek alakítják a nyílt forráskódú operációs rendszert és a mögötte álló közösségeket.

Éppen ezért a könyv egyaránt hasznos és érdekes lehet azok számára is, akik még csak most kezdtek el érdeklődni az Ubuntu iránt, és azok számára is, akik már régóta foglalkoznak szabad szoftverekkel. Bevallom, én nagyon élveztem a mű alapjául szolgáló cikksorozat írását: anyaggyűjtés közben rengeteg érdekes és izgalmas információba botlottam, és szinte alig bírtam kivárni, hogy megoszthassam ezeket másokkal. Remélem, hogy az olvasók számára is legalább ennyi örömet szerez majd a munkám.

A tartalomból:
A szabad szoftver születése
A Linux története
Tux, a pingvin története
A Gnome, a KDE és az Xfce
A Debian
Az Ubuntu változatai
Miért ingyenes az Ubuntu
A tudás tengerében
A köz szolgálatában
A magyar Ubuntu közösség

1.990,-

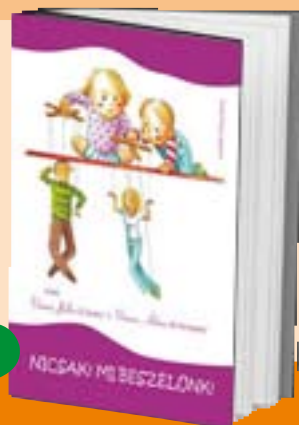

MEGRENDELHETŐK AZ ELÉRHETŐSÉGEINKBEN LEÍRT
E-MAIL-CÍMEN VAGY TELEFONSZÁMOKON.

GYERMEKSZEMMEL

Kovács Viktória: Nicsak! Mi beszélünk!

Fény derül többek között arra, miért teljesen fölösleges hivatalos nevet adni egy gyereknek, vagy arra, hogyan lesz egy hosszúnadrágból pár hónap alatt tangabugyi. Tanácsot adunk, hogyan kell otthon felépíteni egy igazi rabszolgatartó társadalmat, vagy hogyan kell észrevenni a víz alatt lefelé úszó paparazsot. Megismerkedhetek egy gyógyüdülés és több rekreációs nyaralás részleteivel, és elmeséljük, miért van az útleveleképünkön az arcunk beacsúsza a tokánkba. Pénzügyi tréningünk során eláruljuk, hol számít helyi valutának a sör. Bemutatkozik egy Vírus is, amelyik nálunk járt és demót tartott, hogyan fog ezentúl minden feltűnésekor végigvonulni a családon. Bemutatunk túlélési technikákat, amelyekkel a világ és a felnőttek által ránk mért megpróbáltatásokon lehet túljutni, és olvashattok azokról a gyenge próbálkozásokról is, amivel a felnőttek minket akarnak megszéldíteni.

1.190,-

KALANDREGÉNY

Christine Fawkes: Világok közt

Senki nem születik hősnak. De születik olyan emberként, aki magában hordozza a megmagyarázhatatlant; a képességet arra, hogy átlépje a saját árnyékát. Senki nem születik harcosnak, de az élet megtaníthatja rá, hogyan küzdjön meg mindazért, ami fontos számára.

Senki nem születik vezérnek sem, de ha csak így viheti véghez a lehetetlent, van ember, aki képes magára venni a felelősség terhét. Priscilla Scotch nem hős, nem harcos, nem vezér, de a tudás, amelynek birtokába jut, megköveteli, hogy azzá váljék. A szerencsétlen véletlen, amely derékba töri életét ebben a világban, a halál utáni következőben egy kettéhasadt birodalom régen várt reménységévé teszi. De hogyan vehetné fel a harcot az új, ismeretlen lét árnyaival, amíg saját démonai ellen küzd?

1.980,-

DRÁMA

Pozsgai Zsolt: Szeretlek, fény (történelmi játékok, társadalmi drámák, boházatok)

Pozsgai Zsolt, a neves rendező, színmű- és forgatókönyvíró hat drámája.

Vak Béla, Mátyás király, Janus Pannonius, Balog úr a nyolcadik kerületből, egy tucat közép-amerikai prostituált, nagyhangú olasz család, klasszikus francia boházati alakok mind megférnek ebben a kötetben.

Pozsgai Zsolt (1960) legújabb drámakötete a műfaji sokféleség jegyében született. Megtalálható itt érzékeny történelmi színmű, abszurd komédia, társadalmi dráma, bűnügyi játék, és két, álneven írt boházatot.

A szerző egész eddigi életműve a műfaji sokrétűséget képviseli. Eredeti darabjaival, musical-szövegkönyveivel, vagy színpadi átdolgozásaival gyakran találkozhatunk a színházakban. Nem csak itthon, egyre gyakrabban külföldön is. A kötetben található művek egy kivételével már kiállták a színpad próbáját, nagy sikerrel mutatták be, és játszották, vagy játsszák ma is őket. Olvasva is élvezetes és kitűnő szórakozást nyújtanak.

2.990,-

KÖRNYEZET

Meszlényi Attila: A világvége illemtana (Túlélőkönyv)

Ez a könyv botránykönyv. Egy gond van vele: nem mások botrányos tetteiről szól, amin élvezettel felháborodhatnál, hanem a sajátjaidról.

Hogyan kéne dolgoznunk, szórakoznunk, ünnepelnünk, ajándékoznunk – egyszerűen élnünk, hogy az ökológiai válságból kilábalhassunk, s a világvége folyamatát megfordíthassuk?

Az új élet új életmódot, új erkölcsöt kíván, amelynek alapja a világtakarékosság elve.

Az elvvel ma már mindenki egyetért, de a gyakorlatban nem sokat számít, amíg új erkölcs, főként pedig szegénnyel, közmegevétessel sújtó illem nem épül rá.

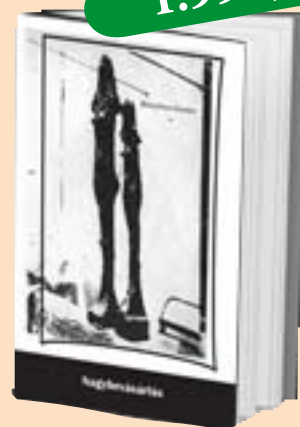
1.790,-

NOVELLA

Kütreiber Sándor: Nagybevásárlás

Ahogy a címadó történetben kerülnek egymás mellé a kosárba zöldségek, gyümölcsök, kenyér, hús, bor és cigaretta, úgy kerültek bele a kötetbe az elbeszélések.

Személyes és általános, abszurd és hétköznapi. Édes és keserű, sós és savanyú. Ki ezt szereti, ki azt. Amit a szerző remél: mindenkinek jut majd valami, amit szeret-het. Mint az életben...

1.990,-

Lázárok régen és ma

Hideg van. Elővesszük a meleg ruhákat, fájó szívvel elpakoljuk a nyári – kacér csipkével megbolondított – topokat, és jól befűtjük otthonunkat.

Fotó: internet

Naptárunkból kitepjük a novembert, és megállapítjuk, hogy hamarosan ennek az évnek is vége lesz.

Újból ránk köszönt a közelgő téllal az adventi szelek hidege, és az ünnepi készülődés lelket melengető gyönyörűsége.

Ajándékokat vásárolunk, tervezzük a karácsonyi ételeket, programokat, és várjuk, reméljük, hogy idén is megéljük az ünnep örömet.

Ilyenkor adakozóbbak, jobbak vagyunk. Meglátjuk és orvosoljuk a bajokat, már amennyire lehetőségeinkből futja. Nem hajtjuk el a lépten-nyomon kéregetőket, megvesszük a hajléktalanok lapját is, és teljesítjük a bevásárlóközpont parkolójában di-dergő hontalan kérését, hogy ő vihesse vissza a bevásárló kocsi.

Miközben tudjuk, hogy ezzel nem oldunk meg semmit. Ott és akkor segítünk, de a holnapja pontosan olyan bizonytalan és kétségbeejtő lesz, mint amilyen a jelene.

Kezemben a tollal, szívemben a legszegényebbek iránti részvétellel lapozgatom a naptárt, hogy bejelöljem a tenni- és örülnivalókat, amikor megakad a szemem egy ritka néven.

Lázár. Jelentése: Isten a segítőm.

Ady Endre csodálatos sorai – „Nézz, drágám, kincseimre, Lázáros, szomorú nincseimre” – jelzővé változtatták ezt a személynevet. Amikor ilyen formában használjuk, akkor e ritka név két híres viselőjének keserű, de mégis kiváltságos sorsára utalunk.

Az első Lázárt, Jézus hívét és barátját a Biblia tette ismerté, megörökítve halálból való feltámasztásának történetét.

Jézus teljesítette a férfi testvéreinek kérését, és négy nappal halála után feltámasztotta őt. Halálának napja – december 17. –

lett a nevét viselők névnapja. Bethániai sírját a szentföldi zarándokok gyakran felkeresik.

A másik híres Lázárt, a sebekkel és nyomorral sújtott koldust a középkorban avatták szentté. Róla nevezték el Jeruzsálemben azt a gyógyító lovagrendet, akik bélpoklosok ápolását választották földi feladatuk. A “lázárság” kifejezés minden korban – a hajdani leprásokra emlékezve – a társadalomból való kiközösítést, a szegénységet, elesettséget jelentette.

A Jeruzsálemi Szent Lázár Katonai és Kórházi Lovagrend a világ 42 országában működik, és több százezer támogatója van. A XII. században, Orléans mellett alakult.

Az első lovagok 1181 körül érkeztek Magyarországra, ahol Esztergom mellett letelepedtek, majd III. Béla és II. András királyaink bőkezű segítségével kórházat és templomot is építettek.

Áldásos munkájukat későbbi uralkodóink is támogatták. A lovagok pedig hálából nemcsak gyógyítottak, hanem a Hunyadiak oldalán a törökök elleni harcokban is hőiesen részt vettek.

Hazánkban több mint 60 tagja van a lovagrendnek, akik a keresztény hit terjesztését, védelmét és a felebaráti irgalmas szeretet gyakorlását tűzték célul maguk elé, úgy, hogy tiszteletben tartják minden ember méltóságát és jogait. A krisztusi törvényeket személyes példamutatással terjesztik és tartják be. Példás módon a reformáció idején sem váltak ketté, ökumenikus jellegüket máig megőrizték.

Alapítványt működtetnek, adományokat kérnek és osztanak szét a leginkább rászorulóknak között.

Ha módjukban áll, kedves Olvasóink, vegyék fel a kapcsolatot ezen alapítványok helyi képviselőivel. Kérdezzék meg, miben segíthetnek, hol lesznek gyűjtések, és adakozzanak! Adakozzanak szerencsésebb sorsuk tudatában, az emberiség, a szeretet, és a jóság örök törvénye szerint.

Sági Erzsébet

„Nem értem, mi a gondod...”

kapcsolódó, egymást erősítő, összefonódó tevékenységek, mint például a Don Quijote Mauzózeum című előadás, amelynek alcíme: Mű-színház és koncert-kiállítás.

Emellett az ARTUS Galériában folyamatosan nyílnak kiállítások az itt alkotó festőművészek munkáiból.

Továbbá itt lehet tetten érni Goda Gábor „WEGHT-FLOW CONTACT – az emberi kapcsolatok tréningje” elnevezésű programját is.

Arról, hogy mi is ez tulajdonképpen, idézek Goda Gábor hírleveléből:

Mi a „weight-flow contact”:

A „weight-flow contact” egy mozgásra és fizikai kontaktusra épülő tréning, amely tényleges megtapasztalás útján segít megérteni és fejleszteni mindazt, ami egy dinamikus és harmonikus partneri viszony megteremtéséhez szükséges. Ilyen a támasz, a bizalom, az önállóság, a felelősség, a tolerancia és a kockázat.

A tréning célja:

Megtapasztaljuk, hogy a dinamikus partneri viszony harmóniája a toleranciában, az adás-elfogadás egyensúlyában és a szükségszerűen felmerülő instabil helyzetek együttes megoldásában van. Megélhetjük, hogy egy dinamikus viszony olykor elkerülhetetlenül az egyensúly elvesztéséhez vezet, ami önmagában nem veszélyezteti a kapcsolatot, sőt lendületet adhat, hogy váratlan helyzetekben, ismeretlen utakon, kreatív módon kereshessük meg közös súlypontunkat és egyensúlyunkat. A harmónia nem passzív, nem merev és nem is veszélytelen.

A tréning eredményeképpen:

Képesek leszünk egy energikus, játékos, toleráns és empátikus, azaz egy vitális, egészséges, egyensúlyra

**Az ARTUS (Buda-
pest, Sztregova utca
7., a Fonó Budai Ze-
neház melletti gyár-
épületben) nem is
stúdió, inkább gyár,
művészetgyár, a szó
lehető legjobb érte-
lében.**

Fotók: ARTUS

A Laboratórium (ahogy magát meghatározza) alkotógárdája, egy elhagyatott gyárépület-komplexumot tölt meg élettel és művészettel. Rozsdás fémkeretek közül kitörött ablaküvegek, elhagyott, ottmaradt, használatlan vagy használhatatlan tárgyak közt teremt, és tesz hozzá a „Nagy Egészhez” itt közel harminc művész, nap mint nap.

Együtt és külön-külön, kis műtermekben és hatalmas gyár-csarnokokban kortárs festőművészek dolgoznak (Bálint Ádám, Csató József, Fischer Balázs, Király Gábor, Kotormán Norbert, Kovács Gergő, Lajti Virág, Nagy Géza, Nádor Tibor, Seybold Balázs, Szabó Eszter, Szüts Eszter, Tubákos Ádám, Turcsányi Villó).

Az épületegyüttesben a különböző csarnokokból kialakításra került egy nagyobb, többtermes kiállítóhelyiség, illetve egy színházterem is.

Az ARTUS (Goda Gábor társulata) viszi itt a befogadó-érdeklődőket egy egészen újfajta színházba. (Állandó tagok: Bodóczy Antal, Egri Judit, Gergely Attila, Goda Gábor, Kocsis Gábor, Nagy Csilla, Oldal István, Rác Anikó, Réti Anna, Téri Gáspár, Tr. Szabó György)

A művészetek nem elkülönülő kifejezés-módok, hanem egymáshoz

ARTUS
Kortárs Művészeti
Laboratórium

törekvő partneri viselkedésre és annak átadására. Változni fogunk, és ez hatni fog környezetünkre. A tréning során olykor olyan falakat szakítunk át, amelyeket szociális tabuk vagy egyéni traumák építettek.

A tréning során megtanuljuk testünket adni és a másikat elfogadni, valamint érinteni, ölelni, bátran elesni és egymást elkapni. Megtapasztaljuk, hogyan lehet egyszerre támaszt adni és megtámasztva lenni. Így juthatunk el egy partneri viszonyban a „flow” élményig.

A tréninget ajánlom:

azoknak a fiataloknak és időseknek, akik jobbat akarnak tenni kapcsolataikat. Mindazoknak, akik nyitottak az újra, és azoknak, akik zártak, de nyitni akarnak, és készek változni. Akik izgalmas, ugyanakkor harmonikus életre vágyanak. Akik szívesen tanulnának bizalommal és elfogadással alapuló mozgáskultúrát.

(www.artus.hu)

* * *

Az ARTUS-ban dolgozó képzőművészek közül Nagy Géza festőművészt kérdeztem munkájáról.

Sz.N.: Az önéletrajzodból kiderül, hogy 1989-96 között a NEMO képzőművészeti iskolában folytattál tanulmányokat. Azon kívül, hogy ez egy ún. szabadiskola, sajnos semmit nem találtam róla első nekifutásra az interneten. Szeretném, ha pár mondatban bemutatnád a NEMO-t, illetve az ott folyó képzést.

N.G.: A NEMO szabadiskoláról azért nem találtam semmit, mert az még a “netes kor” előtt véget ért, és nem is nagyon foglalkoztunk azzal, hogy dokumentáljuk az ott folyó munkát. Csak csináltuk. Az iskolát Szlavik Lajos indította, de engem már két tanítványa, Nádor Tibor és Mohácsi András tanított. Rajtuk kívül még megemlítenék pár alkotót, akik innen indultak: Fischer Balázs, Karcag Éva, Kohán Ferenc, Várhelyi Tímea. A Marczi-bányi Téri Művelődési Házban volt az iskola, minden nap be lehetett járni dolgozni, és legalább négy napon volt modell is. Nyaranta pedig egy hónapos művésztelepet szerveztünk magunknak Nagykatán, Pilismaróton, később Szigetmonostoron vagy Tabon.

Sz.N.: Van olyan mestered, akit fontosnak tartasz megemlíteni, illetve olyan művész, aki hatással van a munkáidra?

N.G.: Olyan „igazi” mesterem nem volt, a némós tanáraimnak (ma már a barátaim) köszönhetek a legtöbbet. Ők öt évig tanítottak a főiskolára kerülésem előtt, és adtak egy szemléletet, ami a mai napig velem van. A Magyar Képzőművészeti Főiskolán Gerzson Pál és Tölg Molnár Zoltán voltak a tanáraim. Persze sok művész gyakorol hatást rám, a munkáimra, de őket most nem sorolnám fel mind, kiemelni pedig nem szeretnék közülük senkit.

Sz.N.: Mikor és hogyan kerültél kapcsolatba az ARTUS-szal?

N.G.: Ha jól emlékszem, 1998 őszén szólt egy barátom, hogy az egyik (Portré c.) darabban kéne festeni kicsit. Minden darab-

ban másvalaki festett, de azt hiszem, csak Nádor Tibornak meg nekem jutott eszünkbe megkérdezni, hogy ott is maradhatunk-e. Azóta is itt vagyunk, igaz, már másik gyárban.

Sz.N.: Az ARTUS-on belül miként látod a művészek együtt-dolgozását? Hogyan egészíti ki a képző- és előadóművészet egymást – illetve, kiegészíti-e? Van erre törekvés?

N.G.: Azt hiszem, ez inkább egymás mellett dolgozás, mintsem együtt, de van rá példa. Én is szerepeltem az Einstein álmok c. darabban, Csató József pedig a “főszereplője” a Don Quijote Mauzóleumának. Néha beszállunk egy kis díszletmunkába is. Fontos, hogy rendszeresen megnézzük egymás darabjait, képeit, és jókat vitatkozunk róluk.

ARTUS
Kortárs Művészeti
Laboratórium

Sz.N.: Milyen változások következtek be a munkádban, amióta az ARTUS tagja vagy? Van-e direkt vagy közvetett hatása ennek a közösségnek a képeidre?

N.G.: Elsősorban a környezet hatott a képeimre, azóta festem a lepukkant gyár tereit, itt találtunk egymásra, nem kifejezetten ezért jöttem ide. És a méret is... Nagyobb képeket csinállok, mert azt a lenyűgöző ürességet, ami ezekben a csarnokokban van, így tudom csak kifejezni. Tehát nem azért, mert épp van rá elég hely... Az is jó, hogy lehetőség van másokkal, mások munkáival is megismerkedni, hiszen kb. 15 képzőművész dolgozik itt a műtermekben, akik közül néhányan szintén hatással vannak rám – és talán én is vizont.

Sz.N.: Az alkotáson kívül mivel foglalkozol? Van egyáltalán szabadidőd?

N.G.: Szabadidőmben tai chizom, újabban shen daozom is (ezek ázsiai harcművészeti ágak), meg a csepűrágók darabjait igyekszem mind megnézni, ja és pénzt keresek.

Sz.N.: Milyen terveid vannak a közeljövőre?

N.G.: Jövőre tervezünk csoportos kiállításokat a MÜPA (Művészetek Palotája) melletti Zikkuratba, és a Bartók 32-be, itt talán lesz egyéni is, ha nem, akkor az Artusban.

Sz.N.: Köszönöm a beszélgetést, és minden jót, sok sikert kívánok a további alkotómunkádhoz!

N.G.: Nyagon szívesen.

Szeifert Natália

Idén nyáron egy kis nyomozásba fogtam. Szerettem volna tudni, hogy mi történik a Földünkkel, mire számíthatunk, ha továbbra is így szennyezzük, és hogy mit is tehetünk érte.

Diákként munkát vállaltam. Egyes helyeken titoktartási szerződést is aláíratnak a munkavállalókkal, szerencsére ott, ahol én dolgoztam, ezt nem tették, így szabadon írhatok az élményeimről.

Támogató toborzó toborzás

Nyomozásomat úgy kezdtem el, hogy egy barátom tanácsára jelentkeztem munkatársnak egy nemzetközi környezetvédelmi szervezethez. Adománygyűjtés volt a feladat. Hivatalos nevén "támogató toborzás".

Felvettem velük a kapcsolatot, be is hívtak egy meghallgatásra. Ott kb. 15 ember volt, aki rajtam kívül aznap felvételi meghallgatásra jött. Mindenkiel kitöltettek egy kérdőívet. Le kellett írnom, miért szeretném ezt a munkát, és mit csináltam előtte. Nagyon szimpatikusak voltak az ott dolgozók. Mindenkiel külön elbeszélgettek, miután kitöltöttük a kérdőíveket. A személyes beszélgetés során meg kellett indokolnunk, hogy miért pont minket kell felvenniük, majd megígérték, hogy rövidesen értesítenek a döntésükről.

És úgy is lett, egy órán belül felhívtak, és közölték, hogy jó hírük van: „bent vagyok a csapatban. Másnap mehetek kiképzésre”.

a rosszat látták benne. Elmondták, hogy így nem adakoznának, sőt, nem is állna meg soha senki neki. Egész nap próbáltunk, mindenki éhes és fáradt volt. És mivel nem jutottunk délután 5-ig a végére, így még „egy kicsit” ráhúztak, mert ha már terepen vagyunk, mindenkinek felkészültnek kell lennie. Így hét órán át „dolgoztunk”, túrtuk, hogy megalázzanak minket, és vártuk a megváltó végét.

A sok gyakorlástól, információtól meggyötörten lett vége a napnak, és másnap az utcára kerültünk.

Az elmélet és a gyakorlat

A központban megkaptuk a felszerelésünket. Pólót, sapkát, mappát és a hozzá tartozó adakozó lapokat, amit szigorúan csak akkor vehettünk elő, amikor az emberek már megálltak nekünk, és látszott rajtuk, hogy az információáradattal sokkoltuk őket, és segíteni akarnak.

A hivatalosan bejelentett munkaidő kezdete előtt órákkal előbb ott kellett lenni a többiekkel, hogy felfrissítsük azt, amit tanultunk, és gyakoroljunk. Elméletileg ez a munka előtti gyakorlás csak az első két hétben volt, utána már egyenesen a helyszínre kellett mennünk. Ám két hétnél tovább kevesen bírták ezt a munkát.

KÖRNYEZETÜNK TITKAI

Titok. A világ tele van titkokkal. És éppen a titkok miatt az emberek körülöttünk kiismerhetetlenek. De ha mindent tudnánk, akkor nem is lenne olyan izgalmas ez a játék, az örök körforgás, amelynek neve: élet. Faustus doktor a középkorban mindent tudni akart, ezért odaadta a lelkét az ördögnek. Mi vajon mit adnánk oda és kinek, hogy néhány titokra fényt derítsünk? Mennyit áldoznánk érte?

A kiképzés

Ez a kiképzés abból állt, hogy elmondták, mik a céljaik, mihez kell támogatónkat toboroznunk. Ezzel még nem is lett volna semmi baj, csakhogy arról volt szó, hogy reggel megyünk, és délután lesz vége. Az ember egy beszélgetős tanulásra készült. Itt viszont elkezdődött a terror.

Ugyanis a "mi is ez a szervezet" után, a főbb kampányai mellett azt is el kellett sajátítanunk, hogyan kell megállítani az embereket. Mit kell tennünk ahhoz, hogy adakozzanak, mit kell mondanunk, hogy hassunk rájuk. És mindezt úgy, hogy miután elmondtak valamit, csoportokba verődve, papagájként vissza kellett mindent mondanunk, egészen addig, amíg nem ment gördülékenyen. A betanulásra volt öt percünk, és nagy megaláztatásra számíthatott az, akinek nem ment minden egyszerre a fejébe. Az emberek megállítását is ezerszer elgyakoroltuk egymáson.

Az eddig kedves emberek 30 ember idegeivel játszottak. Volt olyan fiú, aki majdnem elsírta magát, mert bármit is csinált, csak

A munka bére

A fizetésről még nem is írtam. Teljesítménybéres munka volt. Nem is akármilyen. Az első három nap egyfajta próbaidő volt. Ha nem gyűjtöttél össze három embert, akik megadták az igazi, létező bankszámlaszámukat, és vállalták, hogy havonta adnak minimum ezer forintot, akkor kiestél. Megkaptad az óránként 500 Ft-ot, de többet nem jöhettél. Ha ott a helyszínen nem tudták megadni a bankszámlaszámukat, akkor meg kellett tudni, mikor lehet őket felhívni emiatt. Ha ez sikerült és létezett is a bankszámlaszám, továbbá valóban tudtak leemelni a számlájukról pénzt, akkor kaphattuk meg a fizetést. Tehát ha elbeszélgettél egy emberrel, akár egy órát, mert nagyon ráért, és a végén megadott egy telefonszámot, amit te utána a saját pénzedből felhívtál, akkor mondhatta, hogy bocsi, meggondoltam magam – s buktad az egészet.

Persze az irodában minden nap felhívták azokat, akiknek csak a telefonszámuk volt meg, viszont azt tanácsolták, hogy mi hívjuk fel őket, mert akkor tudják, hogy velünk beszélték meg a dolgot, és szívesebben adakoznak.

➤ A munkánk ára

A betanításon azt mondták, hogy az első három nap után naponta egy embert kell találni, hogy bent maradhassunk, és van egy türelmi hét, ha valakinek nem sikerül egy hete, akkor még próbálkozhat kijavítani az átlagát. Ezzel szemben az első napon már azzal indították, hogy olyan sokan lettünk, hogy napi két ember kell ahhoz, hogy bent maradjunk. És nincs semmiféle türelmi idő. Hallottam olyan esetekről, hogy az egész napi állás miatt kialakult bokasüllyedés, visszeres lett a lábuk, és abba kellett hagyniuk.

Volt egy fiú, aki azt mondta, hogy valamiért nagyon szúr a lába, már alig tud ráállni, de azért még végigdolgozza a hetet, mert kell a pénz. Kb. 16 éves volt.

A szigorú beosztás az volt, hogy másfél órát állni kellett, és az ebédszünetre fél órát, az utána lévő szünetre 15 percre szántak. Ez a fiatal szervezetnek nagyon megterhelő volt. A diákmunkairodában szóltak nekem, hogy ha jönnek ellenőrök, akkor mondjam, hogy van nálam víz és minden rendben van. És nem is lehetett volna júliusban, a legnagyobb melegben megmaradni víz nélkül a tűző napon.

A többiekkel beszélve megtudtam, hogy akik már régebb óta csinálják, zombinak érzik magukat, és csak belezuhanak az ágyba esténként.

Jó célt szolgáltunk?

Amikor megállítottuk az embereket, és elkezdtünk beszélni a környezetvédelmi szervezet munkájáról és a kampányokról, mint pl. a Stop Szmog kampányról, és elmondtuk, hogy ők mit tehetnek azért, hogy valamivel szebb legyen a jövő, tényleg elhitük, hogy ettől változni fognak a dolgok.

Voltak, akik már felnőttként, nem diákmunka keretében dolgoztak ott, és nekik ez volt a fő jövedelmük, tehát az életükért kampányoltak, minden értelemben.

Elbeszélgettem a már régebb óta ott lévő vezetőmmel, aki elárulta, hogy nem tudja, pontosan mire megy el a pénz, amit mi itt az utcán gyűjtögetünk. Ő csak dolgozik, mert segíteni kell az embereken.

Én azt hittem, a környezetünket védem azzal, hogy itt dolgozom, de belegondolva, és a bokasüllyedésemet nézegetve... nem tudom, hogy kinek tettem ezzel jót. Ez az utcai kampány elég strapás dolog, viszont így legalább pár emberhez eljutnak az információk, akik elkezdnek tudatosan odafigyelni a környezetükre, a környezetünkre.

Tudatosan élj!

Az emberek még mindig keveset tudnak a problémákról. Viszont azt érzékelik,

hogy az időjárás megbolondult, soha sem volt még ilyen meleg nyarunk, és soha nem haltak még meg ennyien a melegtől. Tulajdonképpen megfőzzük magunkat, azáltal, hogy a sok szmogot termeljük, ami miatt a Földünk most egy kukta lett. De nem csak az embereket sújtják a csapások, a jegesmedvék kannibalizmusra vetemednek, mert olvad a jégtábla, kevés az étel és a hely, és hamarosan már teljesen ki fognak pusztulni. Igen, azok az aranyos medvék a Coca Cola reklámból. És azt is kevesen tudják, hogy ha kihúzzák a mobiljuk töltőjét, amikor nem használják, vagy akár a tévét teljesen kikapcsolják, nem csak „stand by” módba helyezik, akkor egy atomerőművet bezárhatnánk.

Tudatosan kell éljünk, odafigyelni azokra az értékekre, amiket most pusztítunk el. Csak együtt vagyunk képesek arra, hogy segítsünk, és bármi is változzon. Az utcán dolgozó támogató toborzók az egészségükkel játszanak, hogy az emberekhez eljuttassák a híreket, és figyelmeztessenek. De te, kedves Olvasó, mit teszel?

Nézz utána az interneten az energiatakarékos izzóknak, a különböző természetbarát, természetvédő akcióknak, és cselekedj.

Dobos Mónika

RECEPT Titkos receptek a világhálón

Akik gyakran fogyasztanak „junk food”-ot, avagy gyorséttermi ételt, azok a reggeli muffinok, illetve a hamburgerek, hotdogok, pizzák világából választják ki a mindennapi betevőt. A különböző nemzetek konyhái is itt vannak, és főleg Pesten igen elterjedtek. Minden cégnek megvan a saját „titkos receptje”, minden séf feltve őrzi a különleges adalékokat.

Az internet viszont határtalan, segítségével számos információt tudhatunk meg. A <http://www.topsecretrecipes.com> oldalon olyan szigorúan titkos recepteket olvashatunk angolul, ingyen, mint a Burger Kinges grillcsirkés szendvics vagy a Bailey's receptje. Persze van fizetős része is a dolognak, de az ingyenes receptek között is sok finomság található. Az oldal angol nyelvű, és számtalan olyan étteremlánc, illetve étel receptjét írja le, ami hazánkban nem ismert, így haladóknak ajánlom.

Kezdőknek viszont ott van egy weboldal, amin a Mc Donald's-os ételek egy részének elkészítése szerepel: <http://www.janosekweb.com/magyarkozosseg/node/184>

Itt olyan receptek találhatóak, mint a sültkrumpli és a hamburger. De nemcsak nagy cégek, magánemberek titkos receptjei is felkerülnek a világhálóra. Ilyen oldal pl. a http://lunapiena.freeblog.hu/categories/Titkos_receptek/

Itt egy fiatal hölgy saját titkos receptjeit ismerhetik meg az arra tévedők. Olyan különleges receptek vannak itt, mint a kefirés gyümölcspite.

A világ leghíresebb titkos receptje egyes állítások szerint a Coca Cola birtokában van, ugyanis kólájukhoz a világ minden tájáról szerzik be a fűszereiket és növényi kivonataikat. Azt a Coca Cola-titkot viszont már sokan tudják, ami ezen az oldalon található, vagy mégsem?: <http://drogriporter.hu/hu/node/129>

Bizony, bizony. Talán jobb tudatlannak lenni, és élvezni a gyorséttermi ételeket és az üdítő italokat. Ha tudjuk, miből és hogyan készülnek, már kevésbé nyújtanak olyan kellemes érzést, talán még visszaszoknánk a házikosztra is.

Dobos Mónika

Fotó: Szabó Borka

A tragikomédiában az a jó, hogy az egyik pillanatban még önfeledten kacagunk, a másokban már szédítő mélység nyílik a lábunk alatt. Ráadásul többször is átélhetjük, mintha hullámvasúton ülnénk. Ettől komoly ez a vidám műfaj: egyszerre remegteti a hasfalunkat és a szívünket. S talán a legszebb módja a felismerésnek: párás szemmel nevetni önmagunkon.

Ahhoz, ahogyan egy tragikomédia valóban ilyen hatást érjen el, nagyon jó íróra, rendezőre, színészekre van

Az utolsó szivar

szükség. A műfaj rendkívül érzékeny a helyes arányok megtalálására és megtartására; a túl hegyén kell egyensúlyozniuk az alkotóknak. Ezzel a nem mindennapi mutatvánnyal most a Pincészház legújabb előadásán találkozhatunk.

Bengt Ahlfors svéd nyelvű finn író és rendező, 1937-ben született Helsinkiben. Az utolsó szivar ősbemutatóját 2004-ben tűzték műsorra szülővárosában. Tragikomédiáját nálunk Márton András állította színpadra. A premier előtti bemutaton nem egy izgatott, feszült rendezőt láthattunk, éppen ellenkezőleg, felszabadultan hahotázta végig a kétrészes színdarabot... akár csak a nézők.

napjainkban játszódó történetben, a nyugalmazott iskolai igazgatót remekül alakító Végvári Tamás és a feleségét nagyszerűen megformáló Almási Éva már az első perctől kezdve érzékletesen festi elénk, milyen fanyar humorú adok-kapok

jellemzi ezt a több mint negyven éve tartó házasságot. A könyvespolcon sorakozó különféle regények és a féltett szivar titkos kapcsolatára is hamar fény derül. A zugszivarozásra kényszerült családfőtől megtudhatjuk, hogy a tej, a cukor és a só után miként lett az emberiség fő ellensége a dohány.

A szenvedélyes motorosként megjelenő lelkipásztor figuráját mintha maga Kovács Lajos ihlette volna. A vagány és robosztus külső melegszívű, érzékeny madárlelket takar – ezt gyöngéden el is füttyüli egy másik, szintén szenvedéllyel csivitelő madár-

kának. (Már ezért az ötletes jelenetért sem szabad kihagyni az előadást!) Szerencsésnek tartja magát, amiért a motorozás a

hobbija, a vallás, a világnézet pedig a hivatása. Fordítva vicces lenne: hobbifilozófus, szabadidőpap...

A házaspár régi barátjaként sajátos szálak fűzik mindkettőjükhez. Ezek felfejtése okozza e nagyszerű hármass bonyodalmait, ami egészen addig fokozódik, amíg egy revolver is előkerül.

A fordulatokban gazdag történetben semmi sem kiszámítható, minden meglepetés újabbakat szül. A pap lányához hasonlóan – akit Kovács Vanda alakít, szintén remekül, s aki civilként is Kovács Lajos lánya – fontos dolgot tanulhatunk az idősebb generációtól a szerelemről és szenvedélyről: az ereje nem kopik az évekkel.

Gáspár Ildikó

Fotók: Sántha Krisztina
További képek megtekinthetők **KIÁLLÍTÁS** rovatunkban.

szülte után „érdekes módon” dobozban maradt... Én azt úgy megnéztem.

– Ó, hát kérlek szépen, igen, azt már hiába! Mire kivethetem volna a Magyar Filmgyár archívumából, megsemmisítették, mondván régi és sosem vetítették, ők ÍGY archiváltak, hát tessék, nesze nektek...

– Valami rémlik – motyogom szomorúan. – Már akkor is megsirattam, amikor megkaptad a levelet, hogy volt-nincs rajzfilmtekercs, kilencvenvalahányban úgy döntöttek, bezúzzák, nem kell senkinek...

Pedig milyen jó lett volna, ha van. Ma talán már lejátszhatták volna. Mi több, kultfilm lehetett volna belőle, ha. Túl sok a volna... Ez is egy nagy titok, ami Apussal együtt elköltözött messzire, már csak ő nézegeti titokban a távoli vidékeken a megkopott celluloidot, végigforgatva ujjai közt, felidézve a képek gyors vonulását. Én megnéztem – volna.

* * *

Leteszem a tollat. Ő békésen pipál a képzeletemben, telehamuzva a cerebrális cortexem. Megáll a levegőben a... hatásszünet. És a szó sem jut eszembe, hogy mi, de annyira megáll. Hirtelen megpattan egy órarugó...

Édesapánk, Váczy Jépont Tamás augusztus 26-án nyugodott el, örök művészmezőkre költözve, kicsi lányom június 26-án született, két teljes hónapot hagyva átfedésül az élet szenttelen körforgásában, hogy találkozhasson föld és ég, értelmet adjon az élet csírája az elmúlás hamvainak. „Apusom” – ahogy hívtuk, a világrajövetel napján kórházba feküdt... Nem is gondoltuk volna, hogy aznap „valahol Európában”, Salgótarján – stílusosan „Sálgótárján”-nak olvasandó, ha valakinek hangoskönyv működik a fejében olvasás közben – városában kiállítást rendeztek a képeiből. A grafikáit kiállították, ami miatt egyik szemünk sírt, a másik pedig meredten figyelt, örültünk volna, ha... De nekünk nem szólt senki. Apukánknak sem. Telefonhívást sem kapott, üzenetet sem küldött senki, egy árva szó, egy eltévedt betű, annyi sem történt. Nemes célért

* * *

„Ez rémes. Írd át, könyörgöm az Isten szerelmére...”

Már nem lehet, Apus. Rajta van a monitoron.

Szabó Borka

Fotók: internet, Szabó Borka

állították ki a képeit, „Szárnyalj, de ne szállj el” címmel, a kábítószerelés ellen. De nekünk, és főleg Neki nem szóltak egy árva szó sem erről. Hirtelen nem tudtuk, mit tegyünk vagy ne tegyünk, reagáljunk avagy ne. Később kiderült, hogy ezeket a képeket Apus

adományozta oda, így csak a véletlen – ha egyáltalán létezik olyan, de én nem hiszek benne – csúfondáros humora okozta, hogy egy napon szolgáltak a kiállításon, amikor legkisebbik unokája megszületett, s ő maga pedig végzetes állapotába került a betegségén keresztül...

Titok ez: mert Ő már nem tud ellenkezni vagy örülni, sem gratulálni, sem felháborodni, hogy neki miért nem szóltak, legalább egy kedves citátumot miért nem írtak... Mert ha elmenni már nem is tudott, legalább a gesztus...?

„Én megmondtam” – vélem hallani. – „Mondom én, hogy poszt lesz az a humusz... Bár sóval hintenék be a joghurutos kultúrájukat, meg hogy zseniánt nekik a zsenit korábban, a korában megbecsülni!” Mi pedig, akik a „jogos örökös” nevű utálatos titulus alá sikerültünk szorulni (sic!), csak pislogunk, hogy ilyenkor mi van? És talán már késő ugranunk, hogy összeszedegesük Apánk alkotásainak széjjelhordott részét... Hiszen annak adta, akinek, jószívvel, nem gondolva, hogy aztán azokkal mi lesz.

Azért szép, no, hogy most azt és ott kiállították. De valahogy nem tudunk őszintén, őzikeként szökellve örvendezni. Mert csak az az apróság zavar, hogy miért pont most tették ki a grafikákat, és erről miért nem szóltak, különösen apánknak, aki akkor még élt? Ez is titok, a remény rügyének titka, ők pedig az elveszett rügyláda fosztogatói.

Ember tervez... Aztán újratervez, mert a sors közbeszól.

Panasz helyett utólag mégis álmélkodásunknak adunk hangot, mert többnyire ilyenkor születnek azok a lehetőségek, fordulatok, amelyekről korábban nem is álmodtunk.

Így van ezzel Láng Annamari színésznő is, akivel a legújabb Krétakör produkció, a Made in China című előadás kapcsán beszélgettünk egy belvárosi teázóban.

„nőnek maradni, hogy közben karriert építünk”

G.I.: Hogyan találtál rá a Made in China szövegére?

L.A.: A Feketeország című előadásunk után egy alkalommal a „Szeretem Budapestet” Mozgalomhoz csatlakozva egy kutatást végeztünk, amelynek eredményét megmutattuk a közönségnek. Azt a feladatot kaptuk, hogy keressünk izgalmas helyeket Budapesten, gyűjtsünk ezekről anyagot, és valamilyen színházi formában dolgozzuk fel. Kedvesemmel, Tilo Wernerrel a kínai piacot és környékét kezdtük kutatni, forgattunk is. Ekkor találtam az interneten ezt a szöveget, amely 2001-ben megjelent a Mozgó Világban. Nyíri Pál újságíró és antropológus készített interjúkat ezzel a nem mindennapi sorsú kínai nővel, amelyekből aztán – a kérdéseket kivéve – összeállította a monológ-szerű riportot. Nagyon megfogott a történet kalandossága, de leginkább az, hogy itt és most történik valakivel, közülünk a városban.

G.I.: Volt valami apropója annak, hogy éppen a kínai piacot választottad?

L.A.: Izgalmasnak tartottam ezt a világot. Nem beszélünk erről a jelenségről, pedig mindnyájan megvesszük a kínai árusok portékáit, ha olcsón szeretnénk vásárolni. Közben elképesztő sorsokról van szó. Óriási, kiterjedt közösség, és ha kicsivel több

időt tölt el valaki ezeken a helyeken, akkor feltárul a szépsége is, nemcsak az, hogy mennyiért tud fehérneműt vagy élelmiszert venni. Bár nem könnyű belelátni az életükbe, mert nagyon zárkóztak. De aki energiát fektet bele, az előtt izgalmas dolgok tárulnak fel.

G.I.: A szövegben mi fogott meg leginkább?

L.A.: Sok olyan eleme van, ami elgondolkodtat. Miként lehet úgy nőnek maradni, hogy közben karriert építünk. Nem azzal a céllal, hogy karrieristák legyünk, hanem egyszerűen azért, mert van valami, amit szeretnénk létrehozni. Ő ezt az üzletben találta meg, én máshol. De ez egy örökös belső konfliktus forrása.

G.I.: Ennek a nőnek kettős az alakja. Egyrészt megvan benne a keménység, akár másokon is átgázol, hogy elérje, amit akar; másfelől a gyengébbeket felkarolja.

L.A.: Egyik kedvencem Brecht Szecsuaíni jólélek című színdarabja; mindig nagyon szerettem volna eljátszani a főszereplőt. Aki egyszer csak úgy dönt, hogy – mivel ebben a világban nőként egyáltalán nem jut előbbre – csinál magából egy férfi verziót. Minden kemény dolgot, mindent, ami üzlettel vagy leszámolással, lerendezéssel kapcsolatos, azt férfiként – mint a saját nagybátyja – intéz, de a szerelmet vagy más gyöngéd pillanatokat nőként él meg. Ebben a történetben én ugyanezt találtam meg, csak itt nem öltözik férfiruhába, és nem mímeli a saját nagybátyját, de férfiként viselkedik. Ezzel végre magamra osztottam a vágyott szerepet.

„a keleti vallások nem büntetnek”

G.I.: Tudsz róla valamit? Még Budapesten él?

L.A.: Sokáig kerestem az újságírót. Azt gondolnánk, ma bárkit könnyű egy pillanat alatt megtalálni, hát őt nem sikerült. Végül ő talált ránk, miközben a magyar internetes lapokat böngészte Ausztráliában. Tőle annyit tudtam meg, hogy a nő azóta is itt él, és keresztény lett.

G.I.: Érdekes, amikor valaki egy ilyen erős kulturális háttérrel új vallást választ. Vajon azért veszik fel a kereszténységet, hogy jobban beilleszkedjenek?

L.A.: Meglehet. Bár nagyon furcsa, mert itt ugye sokan éppen ez elől menekülnek, úgy gondolják, a keleti vallások sokkal emberségesebbek, nem büntetnek. Ehhez képest ők jönnek és megkeresztelkednek. A Nyugati aluljárójában láttam egy koreai hittérítő párt mikrofonnal, szintetizátorral, rettentő akcentussal Jézusról énekeltek magyarul. Nagyon bizarr volt.

G.I.: Hogyan jött létre maga az előadás? Fellépő társaiddal – Bodrogi Éva énekművésszel, Koltai Kata gitárművésszel – és a zeneszerzővel, Sztojanov Georgival hogy találtatok egymásra?

L.A.: Ők kerestek meg azzal, hogy nagyon szeretik a munkáimat, szimpatikusnak találnak, ezért szeretnék, ha elmennék egy koncertjükre a Várba. Rendkívül szép műsort adtak, felkeltette az érdeklődésemet ez a kortárs zenével foglalkozó társaság. Viszonylag sokat tanultam zenét, zenetagozatos iskolába jártam,

Made in L.A.

és nagyon hiányzott már, hogy újra komolyabban foglalkozhassak ezzel. Annak is örültem, hogy új emberekkel dolgozhatok. Ráadásul ezúttal nem színészekkel, így lehetőségem volt egy másik világba is belelátni kicsit.

G.I.: Nagyon különleges helyzet, hogy egy riportszöveg ihleszen meg egy zeneszerzót.

L.A.: Nehéz is volt a dolga, hiszen ez egy profán szöveg: ebben a hétköznapi világban kell megtalálni a költészetet. A zene alkalmas erre, hogy egy-egy gondolatot vagy érzelmet bővebben kifejtessen. Borzalmasan drámainak találtam a szöveget, és magát a jelenséget is, hogy egy nő ennyire őszintén mesél magáról, miközben itt járkál az utcán közöttünk.

„elviselhetetlen, hogy papírzsebkendőt használunk”

(Intermezzo: felszolgálják a teáinkat, a fül nélküli csészek mindkettőnket megihletnek. Annamari a kínaiak szokásáról kezd mesélni.)

L.A.: Tavaly az egyik előadásunkkal Kínában jártunk, egy csodálatos szálloda éttermében reggeliztünk. Mindenütt területül asztalkám, rajtuk kívül főleg üzletemberek voltak, és valami elképesztően szürcsöltek, fröcsögtek. Kibírhatatlan volt. Nyilván náluk ez teljesen rendben van. Mint ahogy nekik meg az elviselhetetlen, hogy papírzsebkendőt használunk: kifújjuk az orrunkat, majd visszatesszük a zsebünkbe.

G.I.: Másutt pedig udvariasság, ha az étkezés utáni elégedettségedet nem fejezed ki egy böffentéssel. Azt hiszik, nem ízlett az étel. S ha már az ízlésnél, vagyis inkább az ízlésnél tartunk: nem aggódtál amiatt, hogy a kortárs opera csak egy meglehetősen szűk réteget vonz?

L.A.: Ez benne van. Pontosan tudom, amikor a Színésztánczene-karral van koncertünk, hogy nagyon nem tudunk mellélni, mert jön egy olyan ritmus, amire mindenki táncolni akar. Zsigerből jön a készítés. Itt viszont, ha meghall egy szeptimet, akkor kikéri magának. De Georgi és a lányok valóban minőségi zenét hoztak létre, ezért bízom abban, hátha megszeretik olyanok is, akiktől távol áll a kortárs zene. Számomra ez a fajta zene azért mégiscsak reagál a világunkra.

G.I.: A diszharmonióra gondolsz?

L.A.: Igen. És hogy nem egyszerű, hanem sok mindent kell föl-fogni egyszerre.

G.I.: Erre törekedtetek a játék- és nézőtér teljes kihasználásával is? Különleges élmény volt, hogy még az utcát is bevonták az előadásba.

L.A.: Igen, ez volt az alapötlet. Olyan helyet kerestünk, ahol az utcával is kapcsolatot tudunk létesíteni. Ezzel szerettük volna tudatosítani a nézőben, hogy ez itt és most történik. Kimehetek az utcára, és akkor egy járókelő vagyok. Ez az én történetem, de a tiéd is lehetne. Eddig én meséltem, most te jössz. Nagyon szép képek alakulnak ki abból, hogy csak egy üveg választ el az utca

forgatagától. És rengeteg véletlenül ad lehetőséget, amit a néző aztán „összelát” a történettel.

G.I.: Tudatosan választottátok azt a formát is, hogy egy kínai nő történetét a kínai színház hagyományával mutassátok be, ahol együtt van jelen az ének, a zene és a próza?

L.A.: Ezt nem, persze utólag már több minden is egybevágt, mint ami az eredeti szándék volt.

G.I.: Egy alkotás az elkészülte után gyakran önálló életre kel: a helyükre kerülnek olyan elemek is, amikre addig nem is gondoltunk. Szoktál hasonló zenét hallgatni?

L.A.: Nem mondhatnám, hogy nagyon gyakran, viszont régóta izgatott ez a fajta zenei világ. Egy általam nagyra becsült színházi ember, Heiner Göbbels német zeneszerző hasonló formákkal kísérletezik. Láttam tőle olyan előadást, amelyben ugyanez a felosztás volt, csak három férfival. Sziszüphosz történetét mesélték el: egy francia színész és egy amerikai dobos, zongorán pedig Göbbels játszott. Keresem az ilyen színházi vagy koncerteseményeket. Mostanában egyre izgalmasabbá kezd válni a magyar operajátás is.

G.I.: Nem lehetett könnyű dolgod egy gitárművész és egy operaénekesnő mellett. Nehéz volt a közös rigmusokat, ritmizálásokat begyakorolnod?

L.A.: Igen, nagyon nehezeket írt Georgi, ráadásul nem kímélt engem, mert ugyanazokat a nehézségeket írta bele mindhármunknak. Nem vette figyelembe, hogy nem vagyok zenész, úgyhogy fel kellett nőnöm a feladathoz. Volt is olyan, amibe beletört a bicskám, s végül nem került bele az előadásba. A lányok nagyon jó fejek voltak, egyáltalán nem éreztették velem a tudásbeli különbséget. Éppen ellenkezőleg: mivel mindhárman más képességekkel rendelkezünk, ezért mélyen tiszteljük egymásban a másik tudását. Így nincs semmiféle rivalizálás, teljesen felesleges lenne.

„a társulat 95 százalékától megvált”

G.I.: Kevésbé örömteli hír kapcsán kérdezlek: valóban feloszlott a Krétakör?

L.A.: Sajnos a hír igaz, a társulat megszűnt. De mint jelenség létezik. A vezetők viszik tovább a nevet: a művészeti vezető, Schilling Árpád és a színház vezetője, Gáspár Máté. Árpád döntött úgy, hogy mivel ő találta ki, ő hozta létre, ő hívta be az embereket, ezért most ő küldi el. Ilyen egyszerűen történt. Máté támogatta ebben. A társulat – és a társulatot körülvevő alkalmazottak – 95 százalékától megváltak.

G.I.: Vagyis Árpád akart kiszállni, csak nem engedte, hogy a nevet továbbvigyék?

L.A.: Igen, de nem is volt erre hajlandóság, erő vagy energia.

G.I.: Nem volt, aki összetartsa a csapatot?

L.A.: Nem. Az túl nagy felelősség lett volna. Főleg úgy, hogy az addig egy színpadon álló színészek közül egyszer csak valaki vezetőként lépjen fel. Már nem volt egységes társulati attitűd

vagy jövőkép sem. Addigra mindenkinek más lett a története, nagyon megosztottak lettünk. Árpádék folytatják mint Krétakör Produkciós Iroda, de tudtommal színházi előadásokat nem terveznek.

G.I.: A Made in China előadást mégis Krétakör produkcióként hirdetik.

L.A.: Igen, mert ötletekkel elvileg továbbra is lehet menni hozzájuk, ha tetszik nekik, akkor támogatják. De bizonytalan az egész, labilisak a viszonyok. Nagyon sok évet lehúztunk együtt, ettől olyan feszültségek vannak, amiknek nem kellene lenniük. Úgy tűnik, ez sajnos elkerülhetetlen.

G.I.: Hány évig álltál a Krétakörben?

L.A.: Tizenkettő. Ezért most nagyon nehéz felfogni, hogy nincs többé. Bár ezzel párhuzamosan viszont sok új dolog születik, ami nem lenne, ha a Krétakör még létezne.

„riasztó ez a költekezés”

G.I.: Lehetetlen megkerülni mindazt, ami most a világban zajlik. Természetesen a kialakult válságra gondolok. Foglalkozol ezzel?

L.A.: Igen, a barátaimmal gyakran beszélgetünk. Van, aki úgy reagál, hogy inkább nem olvas újságot, mert nem akar tudomást venni erről. De ezt most nem lehet megtenni. Érzek valamilyen alapvető szorongást magamban. Biztos vagyok benne, hogy nekem is – mint alkotó embernek – nehezebb lesz. Kevesebb lehetőséget kapunk. De hát már most lehet tudni, hogy megint pénzt fognak elvonni ebből a szférából. És most csak a szakmai életéről beszélek, nyilván ennél nagyobb méretben is lehet gondolkodni, mondjuk egy ország vagy egy generáció jövőjéről. Itt most biztos, hogy gáz van. Komolyan kell venni, föl kell fogni, hogy mi történik. Tényleg riasztó ez a költekezés. A nyolcadik kerületben lakom, és akár a saját házunkban is látom, hogy folyamatosan vásárolnak. Minden lakásban van plazmatévé, meg sok egyéb nélkülözhetetlen eszköz, állandóan új dobozok tornyosulnak az ajtók előtt. És mindenhol azt sulykolják, hogy akkor vagy normális, ha mindezt megadod a gyerekednek és magadnak, meg hogy ehhez jogod van. A tévében szinte csak bankreklámok vannak, hatalmas a pánik. Nekem nincs tévém, de a szüleimnél láttam, meg másoktól is hallom. Egyes szakemberek azt javasolják, hogy semmiképp se ingatlanba vagy ingóságba, hanem bankba fektessük a pénzünket, mert még mindig az a legjobb. Ez hazugság: kampány és manipuláció. Nem kezelnek bennünket felnőttként.

G.I.: Maga a pénzügyi világ egy lufi. Hatalmasra lehet fújni, aztán egy pillanat alatt szétpukkad. A napokban hallottam, hogy a hitelproblémát a cunamihoz hasonlították. A probléma már régen elindult, de csak akkor kapunk észbe, amikor a partra érnek a toronymagas hullámok. Neked van valami vezérfonalad, amely segít ilyenkor? Ami utat mutat, hogy az aggodás helyett – vagy mellett – tenni tudj a dolgodat?

L.A.: Ilyenkor próbálok azt hinni, hogy ha az ember alkot, tesz vagy gondol valamit, az nem tud felesleges lenni, azok jó

A Színésztánczenekar koncertjei:

December 30. – Előszilveszter
(Trafó-Litera)

December 31. – Szilveszter
(Gödör)

energiák. Amikor ilyen súlyos gondok vannak, nehéz megindokolni, hogy miért áldozzanak bármennyi pénzt is arra, amivel én foglalkozom. Mert bizonyos szempontból tényleg ez a legutolsó a sorban. Közben meg enélkül nem lehet élni.

„nem szeretnék blöffölni”

G.I.: Akkor a hivatásodban hiszel, hogy azzal jó energiákat tudsz adni?

L.A.: Igen. A szabadság is fontos, mindenféle értelemben. És a tartás. Nem szeretnék blöffölni. Ha körülöttem rendben mennek a dolgok, akkor remélem, hogy másoknál is rendben lesznek, s mindezek összeadódnak. Ennél nagyobb felelősséget nem tudok vállalni.

G.I.: Szerintem ez épp elég. Ha mindenki ennyit vállalna, nagyon jó lenne.

L.A.: Ha az ember ilyen munkát végez, akkor nem is teheti meg, hogy nem foglalkozik ezekkel a dolgokkal. A hivatása nem engedi ezt meg. Muszáj tudni arról, hogy mi zajlik a világban. Nem lehet bezárkózni egy színházba, és azt mondani, hogy én szerepeket játszom, hagyjanak békén. Most olyan időszakot élünk, amikor nincsenek példák, minden fölbomlik, minden fordítva van. Például egy színész a megélt évekkkel együtt egyre tapasztaltabb, erősebb és mélyebb a játéka. Ma ennek még sincs megfelelő értéke, mert minél fiatalabb vagy, annál sikeresebb leszel.

G.I.: A test fiatalsága lett fontos, közben öreg, frusztrált, kiégett tekinteteket látni már egyre ifjabb korosztályúaknál is.

L.A.: Teljes dekadencia és nihil. Ez tényleg döbbenetes. A belső megújulás amúgy is nehéz feladat. Ezzel kellene többet foglalkoznunk: hogyan tudunk nyitottak maradni.

G.I.: Kívül-belül nehéz, és a java még hátravan. De a válságok nem minden szempontból rosszak. Ilyenkor elkezdünk gondolkodni, a figyelmünk a sok haszontalanságról egyre inkább a fontosabbak felé irányul.

L.A.: Brecht Baal című darabjának végén – amit kb. tíz évvel ezelőtt játszottunk – a főszereplő a halálos ágyán fekszik. Igazi rosszfiú volt: mindenféle ügyekbe keveredett, elképesztően sok nővel volt dolga, iszonyatos évei alatt szinte minden kerestülment már, pedig csak huszonvalahány éves volt. A halálos ágyán azt mondja: most kezd érdekes lenni! Amikor a legrosszabb, akkor kezd érdekes lenni. Talán a mostani válság kapcsán is ez lesz. Milyen jó lenne! A sokszor aprónak tűnő, ám fontos dolgoknak szentelni figyelmünket. Ezekre fogunk rájönni a krízis alatt, hogy a pénznek nem lesz semmi értéke. Én azt mondom: kezd izgalmas lenni!

Gáspár Ildikó

Fotók: Sántha Krisztina

Utazom. Otthonról, haza. Opálos köd rejti ma reggel a tájat, takarva tegnapot, mát. Fent a Nap erőlködik, szeretne áthatolni rajta. Több-kevesebb sikerrel jár igyekezete. Bámulok ki a vonat ablakán, szeretem ezt a rozsdásodó őszi látványt. Meleg színek, a Földanya színei ölelnek meg, töltenek fel és kísérnek utamon.

Egyre több fa áll díszétől megcsupaszítva, kopaszon. A bölcsőbbje legyint:

– Csak téli álom, tavasszal majd újránó!

De az először kopaszodók csüggedt ágai mutatják gyászukat. És én érzem, hogy mennyire fáj a fáknak levelük hullása...

A vasúti töltés aljában szemétkupac hirdeti, ez a XXI. század! Ásító könnyel bámulja a vonatot egy farkát billegető szarka, majd unottan beletúr a szemétkupacba.

Hogy talál-e ételt, azt már sohasem fogom megtudni. Vonatom robogva visz tarka házak közé, ahol ébredező tyúkok sietnek dolgukra. Esznek, isznak, kapirgálnak dalolva, hogy kávések legyenek beteljesíteni a törvényt...

– Kot-kot-kot-kot-kotkodás! Minden napra egy tojás!

Aki nem teljesít, hamar fazékban végzi. Eszembe jut utolsó tyúkunk, Kotkoda. Végelgyöngülésben halt meg egy őszi délutánon. Behunyt szemmel gubbasztva várta a napsugarakat. Befelé figyelt, talán búcsúzott a világtól.

Vannak napok, amikor minden az elmúlásról szól. És vannak napok, amelyek az életről... Halottak napja környékén megelevenednek, ünnepi díszbe öltöznek a temetők. A sírokon hófehér krizantémok labdája bólogat elégedetten, várva a legszebb estét, ami egy krizantémnak megadható, a fényben úszó, emberekkel teli temetőben, az emlékezés estéjét.

A veszteség mindig fáj, de ilyenkor egy kicsit jobban. Felidézük elhunyt szeretteinkkel kapcsolatos emlékeinket, előszedjük ránk hagyott tárgyaikat, fényképeket, videókat nézünk, beszélünk róluk. Járjuk a temetőket, rendbe tesszük, feldíszítjük a sírokat. Régen látott rokonok, ismerősök találhatnak egymásra, és az emlékezés csendje feloldódik bennünk. Már nem a halál, az elmúlás körül jár a gondolatunk.

Az első „Hogy vagy?” kérdést követi a többi, és megtudjuk, hogy ki hol él, hány gyerekkel, unokával szaporodott a család. Gyertyáinkkal felkeressük mindazokat, akiket életükben is látogattunk. Élet és szeretet költözik néhány napra a sírok közé. A gyertya lobogó lángja meleget és fényt lop a szemekbe. Együtt emlékezve, elviselhetőbb a hiány is. A hiány...

Megfogadjuk egymásnak és magunknak, hogy a jövőben majd többet és rendszeresebben törődünk a még élőkkel, de tudatalatt már akkor tudjuk, hogy a hétköznapi taposómalmak majd feledtetni velünk ezeket a szavakat, és csak egy-egy újabb temetésen találkozva emlékezünk szégyenkezve be nem tartott ígéretünkre.

Elkalandoztam. Kipillantva az ablakon, nagyot dobban a szívem. A mellettem futó táj, a halastó partján bóbiskoló pecások, az Aranyhegy dombjai közül nyújtózó karcsú templomtorony jelzi, hazaértem.

Haza, ahol születtem.

Haza, ahol élni szeretek.

Haza, ahol az enyéim nyugszanak.

Haza, ahol majd egyszer értem szól a harang.

Vonatom a jól ismert állomásra fut be, összekapom a holmit, és lehuppanok a peronra. Olykor eljátszom a gondolattal, hogy egyszer majd lesegít valaki, de ez a csoda még várat magára.

Sági Erzsébet

Félúton, hazafelé...

Miért él egyikünk Makár száz eszten-deig, s miért hal korán másikunk, mi a célja a teremtőnek azzal, hogy egyik ember dúsgazdag, a másik szegény.

Tevje óta tudjuk, hogy a szegénység nem szégyen, bár nem is valami nagy dicsőség. És akkor még nem említetem azokat, akik Isten akaratából szegény sorba születnek, és később meggazdagodnak. Nem beszéltem azokról sem, akik vagyonosak voltak egyszer, de azután vagyonukat elveszítve, koldusként tengetik életük napjait. Miért vannak betegek és egészségesek, miért hal meg az egyik, és gyógyul meg a másik?

Nó és a háborúk! Vajon mikor dől el, ki lesz győztes vagy vesztes, ki éli túl, ki nem? Van, aki katonaként, de akad szép számmal, aki más minőségben válik áldozattá. Ott vannak azután a katasztrófák, betegségek, és az sem mindegy, hová, melyik világrészre születesz. Mivégre mindez? Jó lenne ismerni, érteni a Mindenható esze járását.

Vannak keresztények, mohamedánok, buddhisták, izraeliták. De hány ága, egyháza van csupán a kereszténységnek, a muzulmánok közt sincs egység, a buddhizmus sem egyöntetű, Mózes népéről már nem is beszélve. És a számtalan más vallás? Ahány felekezet, egyház, annyi ok egymás gyűlöletére. Mi okból mindez?

Azt állítják sokan, Istennek ezekhez a dolgokhoz nincs köze, a földi világot a sátán irányítja hosszú ideje már, s változás sem lesz, csak a Jelenések könyvében megjövendölt Armageddon után.

Rég elfeledtük, hogy a maga hasonlatosságára teremtett bennünket az Úr. Jézus intelmeit a szeretetről meg sem hallottuk. Egy testvér minden ember... Ezt akár igaznak fogadhatnám el, ám van valami, ami a kezdetektől e testvériség felett áll: a nemzettudat. Bár tudjuk, hisszük, hogy mindannyian egy vérből valók vagyunk, de: „Rongy ember az, ki nemzetéért, hazájáért nem tesz meg mindent, erején fölül, a legvégsőkig!” Más szavakkal, nemzetéhez, hazájához minden ember, mindenképp ragaszkodik mindhalálig.

Olvasom Somogyváry Gyula nagyszerű könyvét. Virágozik a mandula a címe. A magyar honvédek Első Világháború-béli cselekedeteinek, hősiességének állít benne emléket az író. Ezek a nagyszerű hősök tudják, hogy az olasz, majd az orosz fronton nem hazájukat védik. Mégis kitartanak halálukig, ott is, és akkor is, amikor a velük egy hadseregben szolgáló más nemzetiségű harcosok megfutamodnak. Kitartanak, mert magyarok. Nem a hazaszeretet vezérli őket, hanem az a bizonyos nemzettudat. Pedig hát... egy testvér minden ember. Az írás legalább is ezt mondja.

Megkérdeztem Balázs atyát, miért hagyják figyelmen kívül a Biblia tanításait még Isten emberei is? Például, miért kell őt atyának szólítani annak ellenére, hogy

Gondolatok,

este

**Szeretnék
egyszer ott lenni
magam is, amikor az
Úristen az egyes emberek földi
útját kijelöli.
Talán megérteném akkor, hogy
miért ez a sorsa az egyiknek, s a
másiknak miért amaz. Akkor
megérteném talán, mi is a
szándéka velünk.**

Jézus kifejezetten tiltakozik ez ellen, mondván: csak egy atya létezik, az a bizonyos mennyei atya. Azt válaszolta, hogy egy-

háza dogmákra épül, e dogmáknak megfelelően működik, e dogmák szerint végzi tevékenységét, megalakulása óta. A reformáció egyszer már nagy felfordulást okozott, a hívek pedig ragaszkodnak a megszokotthoz. A változások csak elbizonytalanítják őket, s a bárányok bizalma pásztoraik iránt így is eléggé ingatag. Aztán, amikor szóba hoztam a sátánt, és megkérdeztem, ki is intézi hát itt a földön az ügyeket, azt mondta:

– Nézd, az én tudásom ehhez igen csekély. Ha azt nézem, miként folynak a világ dolgai, azt mondanám, meglehet, igazad van. Imádkozzunk tehát, könyörögve az Úrhoz: jöjjön el a Te országod! Abból baj még soha nem lett.

Egy nagyon kedves barátommal, talán a legjobb barátommal beszélgettünk a különböző vallások közötti különbségekről, azonosságokról.

Miután nálam sokkal többet tud a mohamedán világról, az iszlámról, a Koránról kérdezgettem. Kiderült, véleménye szerint elképesztően sok az azonosság a keresztény vallások és az iszlám tanításai között.

Ez érthető, hiszen az alap azonos. A teremtő mindenhatóságába vetett hit, és a szeretet mindenképp feletti valósága. Szeretet? Hát miféle szeretetet hirdethet az a vallás, amelynek nevé-

ben naponta hajtanak végre gyilkosságokat? Ha az iszlám a szeretet vallása, akkor hogyan lehet vele összeegyeztetni például a terrorizmust? Vagy a sííták és szunniták véres ellentéteit?

– Hány éves a kereszténység? – kérdezte.

– És az iszlám?

Valóban. A kereszténységre is jellemző volt az elvakultság, a fanatizmus, az erőszakos térítés. Aztán bekövetkezett a többszörös egyházszakadás. Nos, itt tart most az iszlám is. A kereszténységhez viszonyítva nagyjából annyival később, amennyivel fiatalabb annál.

Lám, milyen egyszerű és tetszetős a magyarázat. Elvakultságukban, vakbuzgóságukban ugyanúgy túl kívánnak tenni a vallásalapítón, mint a keresztények annak idején. Cselekszik mindezt természetesen Isten nevében, akár a keresztények annak idején. És hitük, vallási meggyőződésük háttérbe szorul nemzettudatuk mellett, csakúgy, mint a keresztényeknél, mind a mai napig.

A XIX. század végén kialakult egy új világvallás, amelynek önjelölt prófétái ezt a – mindkét vallásra jellemző – nacionalizmust megpróbálták egy másfajta fogalommal helyettesíteni, mondhatnám, kiváltani. Azt prédikálták minden lehetséges és lehetetlen fórumon: egy testvér minden ember, nem lehetünk egymás ellenségei! Egyetlen ellenség létezik csupán, amely kizsákmányolja és elnyomja a többséget. És megismertettek

bennünket az internacionalizmus, mi több, a proletár internacionalizmus fogalmával. Hatalmas erőfeszítéseket tettek, hogy átformálják az emberi tudatot, és létrehoztak egy újabb fogalmat: proletár öntudat. Hatalmuk, tevékenységük, akár azé a bizonyos egyházé, dogmákra épült. Ők is tévedhetetlennek hitték magukat, tiltották a tudást, a megismerést, és sok mást is. Hatékonyak voltak, ismerjük el. Ha nem hiszel nekem, nézd meg, hány hívő visz koszorút, vörös szegfű- és rózsacsokrot hazai vezetőjük, a mosolygó gyilkos síremlékéhez, különböző évfordulókon. Az idősebb hívők közül hányan nevezik így a mai napig: apánk.

Én csak úgy emlegetem, a mosolygó gyilkos.

Ha most arra gondolsz, azért, amit 1956-ban és az azt követő években tett, hát tévedsz. Én ötvenhatban négyéves voltam, és egy kisgyermek emlékei – ha vannak is – nem elegendőek a gyűlölethez. A mi családjunkban pedig ötvenhatról kevés szó esett. Apának nagy tekintélye volt odahaza, ha ő azt mondta, erről nem beszélünk, akkor arról nem beszéltünk.

Ötvenhét tavaszán, egy csöndes estén néhány szimpatikus, ballonkabátos ember jött látogatóba hozzánk, és magukkal vitték apámat. Négy hosszú napot töltött a ma Terror Háza néven ismert épületben, az Andrássy út 60. szám alatt. És ha egy véletlen folytán nem találkozik az egyik folyosón egy tisztességes és becsületes rendőrtiszttel, aki mellette tanúskodott, könnyen megeshetett volna, hogy eltűnik az életéből, örök-

re. Így mentesült a névtelen feljelentésben megfogalmazott vád alól, hazaengedték.

Hát ezért nem beszéltünk sokat ötvenhatról. Továbbá azért, mert bár ártatlannak találtatott, a négyévente esedékes választások előestéjén a szimpatikus ballonkabátos urak mindig viszatértek egy rövid beszélgetés erejéig.

Az említett történelmi személyiséget én azért nevezem mosolygó gyilkosnak, mert a proletár internacionalizmus jegyében semmit, az égvilágon semmit nem tett a környező országok magyargyűlölő politikája ellen. Hogy ez hová vezetett, különösen Romániában, ma már köztudott.

Lám, milyen messze sodortak a gondolatok. És jómagam is figyelmen kívül hagytam a Biblia egy tanítását: ne ítéld, hogy ne ítéltess! Ám én sem vagyok hiba – sőt hibák – nélkül való.

Ami fontos, hogy szeretnék egyszer ott lenni magam is, amikor az Úristen az egyes emberek földi útját kijelöli.

Talán megérteném akkor, hogy miért ez a sorsa az egyiknek, s a másíknak miért amaz. Akkor megérteném talán, mi is a szándéka velünk.

Molnár Péter

Fotó: Ghyczy Attila

„Benned a létra”

Weöres Sándor: A teljesség felé című írása nyomán

A létra, amin le- és feljárunk, menny és pokol, kint és bent, te és én között...

Bennünk van fogantatásunk óta. Elsőként materializálódott belőlünk, majd köré épült testünk temploma.

Tartást ad vagy támaszt, mikor mire van szükségünk. Olykor egy egész család fundamentumát tartja, máskor hiányzó fokain kibicsaklik a lélek.

Romosan, lötyögve, ütött-kopott, bizonytalan eszközként, de ott van mindig bent.

Benned, bennem...

Mert úgy részünk, mint minden, amit belénk szerelt az Úr! Szemet a látáshoz, fület a halláshoz és létrát a tartáshoz.

Tartás nélkül, önbizalom és öntudat nélkül a legtehetségesebb ember is csak bábu, akit sodornak a külső szelek. Csapódik ide-oda, miközben akár pillér is lehetne.

Fotó: internet

Persze, mint minden létra, ennek a fajtának is vannak különböző változatai.

Van összecsukható, hogy amikor nincs rá szükség vagy egyenesen útban van, el lehessen rejtteni...

Van biztonsági láncsal rögzített, mindig stabil létra is, olyan, amire bátran mászhat az ember, mert bírja a terhelést, és van látványlétra, dekorációként kirakatba tehető, semmire sem jó tákolmány, amire még egy macskát sem eresztene jó szívvel az ember, viszont nagyszerűen mutat.

Van kicsi és nagy, egy- vagy többszemélyes, mentésre és mások segítségére készített speciális létra, és van olyan is, amiről egyenesen a mennybe sétálhatunk.

A lustábbak szerint létra helyett lift kellene... És feladat, na meg teljesítmény helyett sült galamb... Csak arról feledkeznek meg, hogy a jól végzett munka öröme, lélekemelő tulajdonsága is örömforrásként működik... Lelki levitációt ad, létra nélküli emelkedést és tartós lebegést.

Hogy használhassuk létránkat, előbb meg kell találnunk... Hogy hogyan? Önismeret, lelki tisztánlátás és helyzet szükségeltetik mindehhez. Helyzet, amelyben emberként, érző, értő segítőként viselkedve megtalálhatjuk saját felemelkedésünket segítő eszközünket, a létrát.

Sági Erzsébet

Ketten beszélgetnek:

I: Él egy törzs Afrikában, az őserdő és a szavanna határán. Rop- pant szegények, így a magántulajdonnak különös jelentősége van náluk.

II: Igen.

I: Ha a törzs egyik tagja talál valamit, bármit, egy fejdíszből való madártollat, egy még használható, törött lándzsahegyet, vagy egy nyél nélküli késpengét, akkor gondosan elrejt egy helyre, amit csak ő ismer, majd visszatér a faluba, és olyan képet vág, mint akinek – a többiekhez hasonlóan – semmije nincs.

Ez a viselkedés rendkívül fontos, mert a törzsön belül az életben maradás eszköze.

II: Aha.

I: A többiek, miután maguk is ezen szabály szerint élnek és viselkednek, abból, ahogyan a másik tetteti, hogy nincs semmije, érzékelik, valójában van saját tulajdona, ami csak az övé, amihez a többiek nem férhetnek hozzá, ezért tisztelik.

Van olyan közöttük, aki csak úgy tesz, mintha lenne valamije, de valójában nincs.

Egy ideig sikeres lehet ez a mímelés, de a többiek tudják, hogy csak hazudja a szomorúságot a felett, hogy semmije nincs. Hogy mi módon tudják meg, arra még nincs válasz.

A közös dolgok nem számítanak, és az a kunyhó sem, ami- ben élnek. Az edények közösek, mindig az használja, akinek éppen szüksége van rá. A fegyverek, amelyekkel zsákmányt ejtenek, ugyancsak mindannyiuké, csakúgy, mint maga a zsák- mány.

Csak a tényleges, de valójában nem birtokolt magántulajdon számít. Az, hogy semmire sem tudják használni, ami a sajátjuk, cseppet sem zavarja őket, hiszen természetes állapotuk a nincs- telenség. Elég a tulajdonlás tudata, és a többiek tisztelete.

II: Várjon, hogy van ez?

I: Azt a tagját a törzsnek, aki csak mutatja, hogy van valamije, a többiek megölik, mert eltitkolt, de valóságos tulajdon nélkül itt élni nem lehet. A holttest közös.

A mímelésben jártasabbak hosszú életűek lehetnek, néha még a törzs vezetőivé is válnak, de bármely olyan személynek,

Tulajdon

akinek bármije is van, jogában áll őket megölni, ha biztos ab- ban, hogy nekik semmijük sincs.

Olykor a feltételezés is elég.

Ki tudná meg, ha tévedtek?

II: Na, most figyeljen. Él egy törzs Afrikában, az őserdő és a sza- vanna határán. Ropant gazdagok, így a magántulajdon hiá- nyának különös jelentősége van náluk.

A törzs tagjai azon tárgyaikat, amelyek még használhatók, egy fejdíszből való madártollat, egy törött lándzsahegyet, vagy egy nyél nélküli késpengét gondosan elrejtik egy helyre, amit csak ők ismernek, majd visszatérnek a faluba, és olyan képet vágnak, mint akinek – a többiekhez hasonlóan – mindenük megvan.

Ez a viselkedés rendkívül fontos, mert a törzsön belül az élet- ben maradás eszköze.

A többiek, miután maguk is ezen szabály szerint élnek és vi- selkednek, abból, ahogyan a másik tetteti, hogy van valamije, érzékelik, valójában nincs saját tulajdona, ami csak az övé, ezért tisztelik.

Van olyan közöttük, aki csak úgy tesz, mintha nem lenne semmije, de valójában van.

Egy ideig sikeres lehet ez a mímelés, de a többiek tudják, hogy csak hazudja a szomorúságot a felett, hogy van valamije. Hogy mi módon tudják meg, arra még nincs válasz.

I: Mi van?

II: A közös dolgok nem számítanak, és az a kunyhó sem, ami- ben élnek. Az edények közösek, mindig az használja, akinek éppen szüksége van rá. A fegyverek, amelyekkel zsákmányt ejtenek, ugyancsak mindannyiuké, csakúgy, mint maga a zsákmány.

Csak a nem birtokolt magántulajdon számít. Az, hogy sem- mire sem tudják használni, ami a sajátjuk, cseppet sem zavarja őket, hiszen természetes állapotuk a gazdagság és a bőség. Elég a tulajdonlás hiányának tudata, és a többiek tisztelete.

Azt a tagját a törzsnek, aki csak mutatja, hogy nincs semmi- je, a többiek megölik, mert eltitkolt, de valóságos tulajdonnal itt élni nem lehet. A holttest közös.

A mímelésben jártasabbak hosszú életűek lehetnek, néha még a törzs vezetőivé is válnak, de bármely olyan személynek, akinek semmije sincs, jogában áll őket megölni, ha biztos abban, hogy nekik van valamijük.

Olykor a feltételezés is elég.

I: Ki tudná meg, ha tévedtek?

II: A két törzs területének határán, a senki földjén, ahol a sza- bályok nem érvényesek, a csoportjukból kivált emberek gyűltek össze, sehová sem tartoznak. Idejüket a törött lándzsahegy el- földelt hült helyén való üldögéléssel, és a tulajdon természetéről való izzó gondolkodással töltik. Csapdába estek.

Fotó: Sántha Krisztina

Dr. Brunner Tamás

Kisördög

kontra kisangyal

Itt állok a női mosdóban, kezemben a telefontal, ami nem a sajátom. És érzem, amint a jól ismert kisördög és kisangyal ülnek a vállamon, és susognak a fülemben. Vagy az énem meghasadt (ez a rosszabbik eset).

Tudom, hogy nincs okom a féltékenységre. Igen. Ez az! Normális párkapcsolatban élek egy jól szituált, nem szexmániás, nem kábítószerfüggő, nem alkoholistá, jó humorú férfiegyeddel. Ez különben úgy hangzik, mint egy társkereső hirdetés. De mi van, ha mégsem olyan jól szituált, és valójában szexmániás? A többi megcáfolhatatlan (a drogos rész kilőve, láttam a vénáját). Csak egy kicsit belekukkantok, abból nem lehet baj, ugye? Csak a legelső sms-t. Eskü. Nem! Joga van a személyes kontaktusok kialakításához. De mi van, ha a kialakított kontaktus egy, teszem azt, relatíve ismeretlen vagy leendő playmate? Jaj, de nem... Ő nem olyan. És én nem is hiszek abban, hogy egy pasztikcicis szöszli az ideálja, mert én vörös vagyok. Várjunk csak! Az exe, azt hiszem, szóke. Persze ez még nem ok arra, hogy bármi terhelőt is találjak abban a nyomorult levelesládájában. Voltaképpen ki is törölte őket. Hjjaj... Nem, Ő soha nem töröl ki semmit, még a bankszámlakivonatait is két évig őrzzi a fiókban. Lehet, hogy egy másik fiókban tartja a playmate képét. Mindenki tart a fiókjában képet egy modelltől, egy színésztől, esetleg anyuciról. Mindenre van egy fiók. Például nekem is. Azért én más vagyok. És különben is! Ma már a digitális technika korát éljük. Mi van, ha e-mailben kommunikálnak? Jaj, ugyan! Nem e-mailezik, csak filmet nézünk a laptopján. Jut eszembe, a múltkor azt mondta arról a kis színésznőcskéről, hogy szép a kézfeje! Áhhá! Mi ez, ha nem bizonyíték?! Az ember nem nézi meg akárkinek a kézfejét. Mondjuk, a film egy zongoristáról szólt... De akkor is! Én soha nem figyeltem meg, hogy milyen jól áll a Paco Rabbane plakátján a srácnak a gyűrű. Na jó, tudom, hogy ez gyenge volt... Csakis azért, mert szép az a gyűrű! Elvégre nő vagyok, és én figyelek a részletekre!

És a múltkor is, amikor ki volt kapcsolva a telefonja. Na, halljátok! Milyen indokkal állt elő? Hogy lemerült. Könnyörgöm! A telefon nem merül le csak úgy magától, azon beszélni kell! Még hozzá jó sokat. Mondjuk, nálam nincs töltője. És két napig csak nálam voltunk. Elgondolkodtató. Ti is sejtitek, hogy itt van valami. Én meg aztán pláne egy rendkívül intuitív, érzékeny lény vagyok. A női megérzéseket meg sem említem. Antenna. Ezt mindenki tudja. A múltkor is, amikor a barátnómék szakítottak, már aznap éreztem, hogy valami nincs rendben. Az előző napi két órási telefonbeszélgetés is csak egy kis része volt a megérzésemnek. Bizony ám! Látnia kell, hogy velem nem lehet csak úgy szórakozni! Mert igenis, én tudom, hogy itt lappang valami. Mert hogy Ő fáradt. Hát Ő nem szokott csak úgy fáradt lenni, valamiben ki kell merülni, nem? És nem mentség rá az sem, hogy Ő dolgozik, tanul, a szegényeknek főz levest és kung-fu edzésekre is jár. Minek csinálja az, aki nem bírja a strapát? Előző héten is, elmegyünk biciklizni, és Ő 260 km-nél képes azt mondani, hogy álljunk meg egy kicsit pihenni. Tudom, hogy előtte való nap átúsztuk a Balatont, de könnyörgöm! Jaj, utána, amikor megálltunk, olyan jól ebédeltünk abban a 200 éves kis kocsmában... Amikor hazaértünk, az asztalon egy gyűrű állt és feltette a kérdést. Naná, hogy másnak is feltehetette. Ki tudja, lehet, hogy megrögzött bigámista. Mégis, olyan édesen nézett rám, amikor megkérte a kezemet. És biztos nem mosolyog úgy másra. Azt hiszem, igent kellene mondanom.

Akkor min is gondolkozom éppen? Miért van a telefonja a kezemben? Ja, már emlékszem! Jobb lesz, ha visszaviszem, azt mondtam, csak pisilni jövök, és már több mint fél órája bent vagyok.

Mosolyogva lépek ki a női mosdó ajtaján (persze előtte azért pisilek és kezet is mosok). És látjátok? Látjátok?! Hát nem a pincérvél flörtöl?! Hogy meri ilyen kedvesen mosolyogva kifizetni a számlát?

Ujlaki Mariann
Fotó: www.sxc.hu

Szeretne hirdetni nálunk ingyen?
További részletek: hirdetes@mentropia.hu

– Mondok neked valamit, drága barátom, a szerelemről
– túr bele Tóni a rántottájába.

– Tudod, ez pontosan olyan... olyan... – sosem volt a szavak embere. Látom rajta, nagyon keres egy igazán kifejező hasonlatot. Szeme egyszer csak tányérjára téved, s ahogy újabb falatot tesz a szájába, csillogó szemmel folytatja:

– Olyan, mint ez a tojásrántotta – értetlenül nézek rá. A borostáján fennakadt apró fehérjedarabokat figyelem.

– Nem érted, mi?! – röhög fel teli szájjal. – Na figyelj! Először is kinyitod a frigót, mert kajás vagy. Érted?

– Értem.

– Aztán végignézed, mi is az, amit kajálni akarsz. Ha szerencséd

– Csak figyelj, haver! Pont ilyen a szerelem! – halkan dúdolni kezd, ahogy képzeletbeli rántottáját süti.

– Amikor pedig kész van, leülsz, és megeszed, amit főztél – teszi ki hirtelen a pontot. Elég bambán nézek, hogy folytassa.

– Még mindig nem érted, mi? Tök egyszerű. Az elején a saját vágyaid és a külső, a látvány alapján választasz. Nincs más. Vagy létrejön a vonzás, vagy nem. Aztán kezdheted csak megismerni a kiválasztottadat. A súlyos dolgok már úgylis kibuknak az elején, csak figyelned kell. Záptojásból készíthetsz rántottát, de ahhoz nagyon vaknak kell lenned – annyira undorítóan röhög, hogy zavarba jövök.

– Aztán elkezded megfűszerezni, hozzáadsz ezt-azt, amit gondolsz, amit szeretsz – megint nyammog egy rövidet. – Aztán hagyod összesülni – beleszimatol a levegőbe, majd sóhajt. – Ha minden jól megy, akkor mire készen vagy, sokkal jobban kívánod, és amikor belekóstolsz, felülmúlja az összes képzeletedet, ezért minden falatot lassan ízlelgetsz... Érted már? A szerelem egy folyamat. Spirálban magába rántó megismerés, aminek minden percét élvezed! És persze soha nincs vége – mosolyog, és üres tányérja mellé teszi villáját.

Reggeli a szerelemről

van, akkor találsz.

Nekem ugye most ez a tojás volt – egy kis kenyérdarabbal megtöröli a száját, így most arcszőrzetében morzsaszemek akadnak meg.

– Előkészítesz mindent, hogy összerakjál egy fasza kis rántottát. De amíg bele nem ütöd a tojást a tálba, igazából nem is tudod, mi van benne!

Egyszerűen csak éhséged, a vágyad hajtott. Ha pont egy záptojást fogsz ki, akkor még lehet, hogy az étvágyad is elmegy – vigyorog.

– Szóval beleütöd a tojást. Aztán megfűszerezed... Zöldséget és kolbászt darabolsz...

– becsukja a szemét, és hallhatóan cuppogni kezd az izgalomtól. – Összeöntöd, és kis lángon sütni kezded.

Óvatosan és lazán – jobb kezét kezdi mozgatni, mintha egy serpenyővel játszana.

– Tóni! Kezdek zavarba jönni.

Sablik Henrik

fotó: Szabó Borka

Ez itt az Ön ingyenes hirdetésének helye lehet.
További részletek: hirdetes@mentropia.hu

A hó

A felhők hóval terhesen vonultak a szürke égen. Mindnek más formája volt – akadtak halcsontvázak, puszedlik és tornyok is.

Kitty és Emma a fűben fekve nézték őket.

Nagyon szépek voltak.

S a két lány szótlánul feküdt egymás mellett.

Emma orrából egy pillanatra eleredt a vér.

Kitty zsebkenődöt adott neki, és ő elfogadta.

Úgy nyúlt érte, mint egy szép piros almáért, mint egy ropogós gyümölcsért...

Gyenge lány volt Kitty, minden betegség átment rajta legalább egyszer.

Sok gyógyszer tartott magánál, és annál is több zsebkenődöt.

Mikor Emma orrából másodszorra is eleredt a vér, oda se nézett.

A felhőket figyelte, úgy adott zsebkenődöt.

Körülöttük a Gödör szokásos hétköznapi élete zajlott: fiatalok ültek és beszélgettek, vízpipáztak, szerettek, ittak, néha veszekedtek, de legfőként lazítottak.

Kitty rájuk se hederített.

Nézte a felhőket.

Akárcsak Emma.

Makacsul.

Reménykedve.

– Szerintem épp itt az ideje írnod egy dalszöveget – mondta Emma.

Kitty bólintott, és elővett egy jegyzetfüzetet.

Mert dalszöveget kellett írnia.

Nem kelt fel. Térdére támasztotta a füzetkét, úgy írt. S közben a felhőket figyelte.

A hosszú menet négy lépésenként haladt csak előre. A hó miatt. A zsebben lapulójó jegyzetfüzet elázott.

– Lassan a képregény is folytatódhatna – jegyezte meg Emma. Kitty szót fogadott.

Elpakolta a jegyzetfüzetet, és táskájából előbányászta virágos mappáját.

Felnézett a felhőkre, és rajzolni kezdett.

Pedig Kitty beszédes volt.

Soha nem hagyott volna csendet.

Görccsösen ragaszkodott a hangokhoz.

Az egyetlen hang akkor épp Emma lélegzete volt.

Lassú, dallamos.

Nyugodt.

S ahogy a test melege kiszökött a hidegbe, cigarettafüstszerűen oszlott szét.

Emma orra még mindig vérezett.

A menetből leszakadtak páran, a kijárat felé mentek inkább. A hóvihár elkergette őket. Kitty maradt. S közben a befejezendő munkákra gondolt.

A felhők megkönnyebbülten kiengedték terhüket.

Havazott.

Emma lélegzett.

De Kitty a felhőket nézte és a hópelyheket.

Kérdezni akart valamit.

Ám akkor Emma már behunyta szemeit.

És a hó csak hullt tovább.

A temetőből hazaérve Kitty bevackolta magát a jólfűtött szobába, íróasztalához, és folytatta a képregényt meg a dalszöveget.

És odakint a hó csak hullt tovább.

Ternák Tünde

Illusztráció:
Szabó Borka

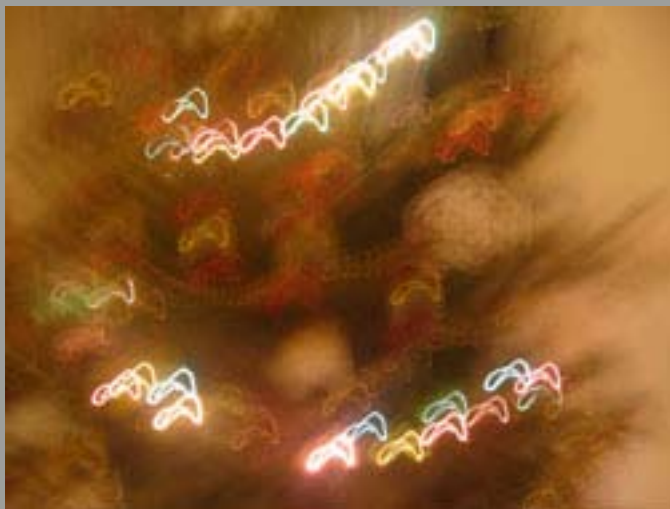

Bengt Ahlfors:
Az utolsó szivar
(Pincészínház)

Sántha
KRISZTINA
FOTÓI

KELEMESES ÜNNEPEKET KÍVÁNNUNK!

SZABŐ BORKA FOTÓI

Mentrópia Szerkesztőség

Cím: 1073 Budapest, Dob utca 74. fszt. 6.
Telefon: 06-70-325-9451

Főszerkesztő: Sablik Henrik
Főszerkesztő-helyettes: Gáspár Ildikó
Mechanika: Czifra Bogi

Rovatvezetők:

Angi Orsolya Beáta (Tükörkép),
Dobos Mónika (Fitt kultúra, Játék),
Czifra Bogi (Margó),
Orosz Norbert (Bulvárblockk),
Páll Zoltán (Önműködő irodalom)

Alkotók:

Angi Orsolya Beáta, Ámann Richárd,
Czifra Bogi, Dobos Mónika,
Gáspár Ildikó, Molnár Péter, Orosz Norbert,
Páll Zoltán, Sági Erzsébet,
Szabó Borka, Szeifert Natália,
Ternák Tünde, Vilisics Ferenc

Állandó vendégalkotók:

Czifra György, Németh György,
Raffai Péter, Reich Károly,
Váczy Jépoint Tamás

08' nyári gyakornokaink:

Botos Annamária, Démi Viktória,
Farkas Róbert, Hajdú Helga,
Ibler Dániel, Juhász Ágnes,
Lengyel Judit, Oroszi Mónika

Arculat: Kellényi Kata,

Kaczper Balázs, Szabó Borka
Vezető fotós: Gubis Mariann

Fotósok: Beke Péter, Lőrincz Edina,
Sántha Krisztina

Vezető grafikus: Szabó Borka

Vezető korrektor: Gáspár Ildikó

Korrektorok: Gáspár Ildikó,
Szabó Borka, Váczy Ludmilla

Tördelés: Kellényi Kata,

Sántha Krisztina, Szabó Borka

Webmester: Kovács Dávid

MENTRÓPIA az állampolgár lapja

havonta megjelenő,
elektronikus kiadvány

ISSN 1789-4913

Honlap:

www.mentropia.hu

Hivatalos archívum: epa.oszk.hu

**Kiadja a Mentrópia
Kulturális Közhasznú Egyesület**

Alapítva 2007-ben

Cím: 1191 Budapest, Kisfaludy u. 26.

Adószám: 18262720-1-43

Bankszámlaszám:

10404027-00022735-00000007

Elnök: Sablik Henrik
sablik@mentropia.hu

Alelnök: Kellényi Kata
kellkata@gmail.com

Titkár: Szabó Borka
szabo.borka@mentropia.hu

Kapcsolat:

info@mentropia.hu

**Olvasó-munkatársaink
a mentropia.zsak@gmail.com e-mailcímre
küldhetik el alkotásaikat.**

**Híre, információja van? Esemény közeleg?
Írja meg nekünk: mentropia.sk@gmail.com**

Bármilyen probléma, jogsértés esetén
kérjük Olvasóinkat, értesítsenek minket,
hogy korrigálhassuk hibáinkat!

© Mentrópia 2006-2008.
Minden jog fenntartva